

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PODNIKOVÁ EKONOMIKA

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE/TITLE OF THESIS

Majetková struktura podniku – srovnání dvou společností

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

Říjen / 2014

JMÉNO A PŘÍJMENÍ / STUDIJNÍ SKUPINA

Eliška Nováková / PPE 07

JMÉNO VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ing. Lenka Holečková

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Odevzdáním této práce prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci na uvedené téma vypracovala samostatně a že jsem ke zpracování této bakalářské práce použila pouze literární prameny v práci uvedené.

Jsem si vědoma skutečnosti, že tato práce bude v souladu s § 47b zák. o vysokých školách zveřejněna, a souhlasím s tím, aby k takovému zveřejnění bez ohledu na výsledek obhajoby práce došlo.

Prohlašuji, že informace, které jsem v práci užila, pocházejí z legálních zdrojů, tj. že zejména nejde o předmět státního, služebního či obchodního tajemství či o jiné důvěrné informace, k jejichž použití v práci, popř. k jejichž následné publikaci v souvislosti s předpokládanou veřejnou prezentací práce, nemám potřebné oprávnění.

Datum a místo: 20. 8. 14, Roudnice nad Labem

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu bakalářské práce, za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytla při zpracování mé bakalářské práce.

SOUHRN

1. Cíl práce:

Cílem bakalářské práce je poukázat na odlišnosti majetkové a kapitálové struktury dvou různých právních forem podnikání, se shodným předmětem podnikání za sledované období 2009 – 2012. K tomu byly vybrány podnikatelské subjekty, které se zabývají výrobou stejného sortimentu nábytku, pouze jsou odlišné svou velikostí, právní formou podnikání, organizační strukturou a především jsou zde výrazné odlišnosti v majetkové a kapitálové struktuře. Podniky jsou v první řadě srovnávány dle jejich právní formy podnikání, u kterých jsou patrné značné rozdíly, např. v základním kapitálu, ručení apod. Z hlediska majetkové struktury jsou podniky srovnány dle využití a výše dlouhodobého a oběžného majetku. Kapitálová struktura naopak poukazuje na to, jakým způsobem podnik svá aktiva financuje a jaká je celková výše jednotlivých položek pasiv. K dosažení tohoto cíle byly nápomocny finanční výkazy jednotlivých podniků za celé sledované období, následně vyhodnocení dosažených výsledků a udělení doporučení podnikům do budoucna.

2. Výzkumné metody:

V práci je využita metoda komparace, která porovnává dvě odlišné právní formy podnikání, majetkovou a finanční strukturu podniků. Dále je využita metoda Evaluace. Tato metoda spočívá ve vyhodnocování, získávání spolehlivých informací, případně i zhodnocení těchto informací. K dosažení cíle bakalářské práce jsou nápomocny finanční výkazy jednotlivých podniků za celé sledované období, následně vyhodnocení dosažených výsledků a udělení doporučení do budoucna.

3. Výsledky výzkumu/práce:

Podnikatelské subjekty byly srovnány dle právní formy podnikání, majetkové a kapitálové struktury. Z hlediska právní formy podnikání byly zjištěny odlišnosti v oblasti založení podniku, ručení, základního kapitálu, řízení podniku a rozdělení zisku. U majetkové struktury byly porovnány položky dlouhodobého a oběžného majetku. U pasiv se jednalo o vlastní kapitál a cizí zdroje. Obchodní společnost vykazovala za všechna období výrazně vyšší hodnoty dlouhodobého i oběžného majetku, než podnikatel. U dlouhodobého majetku se jednalo o rozdíl vyšší než 700 tis. Kč. Oběžný majetek u obchodní společnosti činil za celé období více než 1 mil. Kč, podnikatel této výše nedosáhl. Společnost DBH využívá ke své činnosti zásoby, krátkodobý finanční majetek a krátkodobé pohledávky. Podnikateli vznikají jen zásoby v malé výši. Z hlediska pasiv měla obchodní společnost celková pasiva vyčíslena v milionech Kč, podnikatel se pohyboval v desítkách tisíc korun českých. Oproti obchodní společnosti podnikatel nevyužíval cizí zdroje financování, jednalo se pouze o financování z vlastních zdrojů, tedy dosaženého zisku.

4. Závěry a doporučení:

Podnikateli je doporučeno zaměřit se na jeho majetkovou i kapitálovou strukturu a postupně ji rozšiřovat. Především u majetkové struktury se jedná o investování finančních prostředků do nového a moderního vybavení dílny, zvyšování konkurenceschopnosti a rozšiřování výroby. Celkově by se měl podnikatel zamyslet nad možnou existencí svého působení do budoucna. Pokud bude podnikatel vykazovat takové zisky, které uskutečnil za sledované období, nemá možnost rozšiřovat svou majetkovou strukturu ani přemýšlet nad založení obchodní společnosti. Obchodní společnosti je doporučeno zaměřit se na snižování hodnot cizích zdrojů a zaměřit se na financování z vlastního kapitálu.

KLÍČOVÁ SLOVA

majetková struktura, kapitálová struktura, vlastní kapitál, cizí zdroje, rozvaha

SUMMARY

1. Main objective:

The aim of the thesis is to point out the differences the assets and capital structure of two different legal forms with the same business over the period 2009-2012. The selected business entities, which are involved in the production of the same assortment of furniture, are only different by their size, legal form of business, organizational structure and, in particular, there are significant differences in the financial and capital structure. First and foremost, businesses are compared according to their legal forms of business, for which substantial differences are apparent, for example. in the capital, liability, etc. In terms of the ownership structure of the companies are compared according to the usage and the amount of fixed and circulating assets. Capital structure, by contrast, points out, the manner in which the undertaking finances its assets and what is the total amount of each item of liabilities. To achieve this goal, assist the financial statements of each of the undertakings for the entire reference period, then the evaluation of the results achieved and the recommendations made by the undertakings in the future.

2. Research methods:

In the work is used the method of comparison that compares two different legal forms of business, assets, and the financial structure of enterprises. It is also used by the method of evaluation. This method consists in evaluating, obtaining reliable information, where appropriate, appreciation of such information. In order to achieve the objectives of the thesis are to assist the financial statements of each of the undertakings for the entire reference period, the subsequent evaluation of the results achieved and the recommendations for the future.

3. Result of research:

Business entities were compared according to the legal form of the business, assets and capital structure. From the perspective of legal forms of business differences were detected in the area of establishing the company, liability, capital, management and distribution of profits. The equity structure were compared to the fixed and circulating assets. With liabilities of capital and foreign sources. Trading company for all periods showed a significantly higher value for fixed and revolving asset than a businessman. Fixed assets the difference is more than 700 thousand. Czk. Circulating assets for the business of the company for the entire period amounted to more than 1 million. CZK, the entrepreneur has not reached. The company uses for its activities of DBH stocks, short-term financial assets and short-term receivables. Entrepreneurs are just small amounts of supplies. In terms of liabilities, total liabilities should a company denominated in CZK million, an entrepreneur was in the tens of thousands of Czech Crowns. Compared to the trading company did not utilize the foreign entrepreneur funding sources, it was only on the financing from own resources, therefore, the profit achieved.

4. Conclusions and recommendation:

Entrepreneurs is recommended to focus on its assets and capital structure, and gradually expand it. Especially for shareholding is about investing funds into new and modern equipment shop. This expansion of financial resources are needed, which can be obtained in the form of a loan or lease. Overall, the entrepreneur should consider the possible existence of its operation in the future. If the entrepreneur show such gains, which took place during the reporting period, does not have the ability to expand its equity structure, nor think about establishing a trading company. The optimal solution for the entrepreneur is to offer its services for example. kitchen studies operating throughout the Czech Republic and to propose a specific contractual cooperation and gain more clients. If this solution has gained success, gradually the entrepreneur may hire staff, increase production, change the assortment and to operate with greater emphasis and better results. The business of the company is recommended to focus on the reduction of foreign resources and focus on equity funding.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

KEYWORDS
ownership structure, capital structure, equity, foreign sources, balance sheet

JEL CLASSIFICATION
M21 – Business Economics L26 - Entrepreneurship

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Eliška Nováková
Studijní program:	Ekonomika a management (Bc.)
Studijní obor:	Podniková ekonomika
Studijní skupina:	PPE 07
Téma:	Majetek podniku a jeho struktura - srovnání ve dvou vybraných společnostech
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Majetek podniku a jeho význam pro chod podniku. 2. Struktura majetku podniku. Faktory, které ovlivňují majetkovou strukturu podniku. 3. Charakteristika dvou vybraných společností. Rozbor jejich majetkové struktury. Srovnání obou podniků. 4. Vyhodnocení poznatků vyplývajících z provedené analýzy majetkové struktury v obou společnostech. Charakteristika silných a slabých stránek zvolených firem. 5. Shrnutí základních poznatků a závěrů vyplývajících ze zjištěných informací a formulace doporučení pro obě společnosti.
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	<ul style="list-style-type: none"> • HRDÝ, M., HOROVÁ, M. Finance podniku. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s. 2009. 180 s. ISBN 978-80-7357-492-5. • SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E. Podniková ekonomika. 5. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3. • ŠÍMAN, J., PETERA, P. Financování podnikatelských subjektů. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 192s. ISBN 978-80-7400-117-8. • VALACH, J. a kol. Finanční řízení podniku. 2. aktual. a rozš. vydání. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.
Harmonogram:	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracování cílů a metodiky do 15. 07. 2014 • Zpracování teoretické části do 15. 07. 2014 • Zpracování výsledků do 17. 08. 2014 • Finální verze do 20. 08. 2014
Vedoucí práce:	Ing. Lenka Holečková

Prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

V Praze dne 19. 8. 2014

Milan Žák
Digitální podpis Milan Žák
 DN: c=CZ, ou=Milan Žák,
 o=Vysoká škola ekonomie a
 managementu, ou=,
 email=mlz@vsem.cz,
 serialNumber=jCA-1010VSS
 Datum: 2014.08.19 14:11:20
 +0200

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

OBSAH

1	Úvod	1
2	Teoretická část	3
2.1	Metodika práce.....	3
2.2	Majetková struktura podniku	4
2.2.1	Faktory ovlivňující majetkovou strukturu	5
2.2.2	Dlouhodobý majetek.....	6
2.2.3	Oběžný majetek	7
2.2.4	Pořízení majetku	8
2.2.5	Odepisování majetku	9
2.2.6	Oceňování majetku	9
2.2.6.1	Oceňování dlouhodobého majetku	10
2.2.6.2	Oceňování ostatních složek majetku a závazků	10
2.3	Finanční struktura podniku.....	11
2.3.1	Financování z vlastních zdrojů.....	13
2.3.1.1	Nerozdělený zisk.....	13
2.3.1.2	Odpisy	14
2.3.2	Financování z cizích zdrojů	14
2.3.2.1	Úvěry	15
2.3.2.2	Leasing	17
2.3.2.3	Rezervy.....	17
2.3.2.4	Závazky	18
2.4	Rozvaha jako obraz majetkové a kapitálové struktury	19
3	Analytická část.....	21
3.1	Charakteristika podniků	21
3.1.1	Právní forma podnikání	23
3.1.2	Majetková struktura společnosti DBH s.r.o.....	24
3.1.3	Majetková struktura podnikatele	26
3.1.4	Kapitálová struktura společnosti DBH s.r.o.	27
3.1.5	Kapitálová struktura podnikatele	28
3.1.6	Závěry k majetkové a kapitálové struktuře.....	29
4	Závěr.....	31

Literatura

Příloha

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Seznam obrázků

Obrázek 1 Majetková struktura podniku	4
Obrázek 2 Provozní cyklus (koloběh majetku)	8
Obrázek 3 Kapitálová struktura podniku	12
Obrázek 4 Rozvaha	19

Seznam tabulek

Tabulka 1 Srovnání právních forem podnikání	24
Tabulka 2 Majetková struktura společnosti DBH s.r.o. v tis. Kč	24
Tabulka 3 Majetková struktura podnikatele v Kč	26
Tabulka 4 Kapitálová struktura společnosti DBH s.r.o. v tis. Kč	27
Tabulka 5 Kapitálová struktura podnikatele v Kč	28

1 Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na majetek podniku a jeho strukturu. Jedná se o srovnání dvou podniků dle jejich právní formy podnikání, velikosti a v neposlední řadě především jejich majetkové i kapitálové struktury. Samotná práce je rozdělena na teoreticko-metodologickou část, ve které jsou popsány základní poznatky z teorie zabývající se majetkem, a metody, které jsou v práci využity, dále pak analytickou část, ve které jsou představeny dva podniky a jejich majetkové a kapitálové struktury, které jsou následně srovnávány.

Cílem bakalářské práce je poukázat na odlišnosti majetkové a kapitálové struktury dvou různých právních forem podnikání se shodným předmětem podnikání za sledované období 2009 – 2012. K tomu byly vybrány podnikatelské subjekty, které se zabývají výrobou stejného sortimentu nábytku, pouze jsou odlišné svou velikostí, právní formou podnikání, organizační strukturou a především jsou zde výrazné odlišnosti v majetkové a kapitálové struktuře. Podniky jsou v první řadě srovnávány dle jejich právní formy podnikání, u kterých jsou patrné rozdíly, např. v základním kapitálu, ručení apod. Z hlediska majetkové struktury jsou podniky srovnány dle využití a výše dlouhodobého a oběžného majetku. Kapitálová struktura naopak poukazuje na to, jakým způsobem podnik svá aktiva financuje a jaká je celková výše jednotlivých položek pasiv. K dosažení tohoto cíle byly nápomocny finanční výkazy jednotlivých podniků za celé sledované období, následné vyhodnocení dosažených výsledků a udělení doporučení do budoucna.

Teoretická část práce je zaměřena na majetkovou a kapitálovou strukturu podniku a základní pojmy s ní související. Majetková struktura znázorňuje veškerý majetek, neboli aktiva, která podnik ke své podnikatelské činnosti využívá. Zde je znázorněn všechen dlouhodobý hmotný, nehmotný a finanční majetek a oběžná aktiva, do kterých spadají zásoby, krátkodobý finanční majetek, pohledávky apod. Naopak kapitálová struktura poukazuje na to, jakým způsobem se podnik financuje. Je zde možnost financovat svůj majetek z vlastních zdrojů, neboli vlastní kapitál, do kterého spadá základní kapitál, kapitálové fondy a výsledky hospodaření, zda podnik dosahuje zisku nebo naopak ztráty. U cizích zdrojů se rozlišují rezervy popř. závazky. Cizí zdroje slouží především k tomu, pokud podnik není schopný svůj majetek financovat s využitím vlastního kapitálu.

Analytická část práce je zaměřena na podnikatelské subjekty, kteří mají stejný předmět podnikání. Jedná se o subjekty, které provozují truhlářství. Je zde představena společnost DBH s.r.o., která se řadí mezi kapitálové obchodní společnosti. Naopak druhým subjektem je podnikatel, který se řadí mezi osoby samostatně výdělečně činné, ale provozuje stejnou podnikatelskou činnost, jako obchodní společnost DBH.

Celá analytická část práce je rozdělena na několik podkapitol. V první řadě jsou podniky srovnávány vzhledem k jejich právní formě podnikání, dále dle majetkové a kapitálové struktury. Z pohledu majetkové struktury jsou podniky srovnány jednotlivými položkami aktiv v rozvaze. Jedná se především o dlouhodobý majetek, který podniky využívají k podnikání, dále pak oběžná aktiva, do kterých spadají zásoby, krátkodobé

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Všechny údaje jsou využity z finančních výkazů každého subjektu.

Dle kapitálové struktury jsou podniky srovnány naopak jednotlivými položkami pasiv v rozvaze, které stojí na pravé straně rozvahy. V pasivech se nachází vlastní kapitál a cizí zdroje. Vlastní kapitál slouží k tzv. samofinancování, naopak cizí zdroje podnik využívá např. ve formě bankovních úvěrů apod. Opět veškeré údaje, které jsou obsaženy v jednotlivých tabulkách, jsou získány z finančních výkazů každého subjektu.

V závěru jsou shrnuty všechny poznatky týkající se rozboru právní formy podnikání, majetkové a kapitálové struktury obou podniků tak, aby byly poukázány všechny odlišnosti zabývající se majetkovou a kapitálovou strukturou. K dosažení cíle bakalářské práce jsou nápomocny finanční výkazy jednotlivých podniků za celé sledované období, následné vyhodnocení dosažených výsledků a udělení doporučení do budoucna.

2 Teoretická část

Teoretická část práce je zaměřena na rešerši odborné literatury týkající se majetkové a kapitálové struktury podniku. Samotná teoretická část je rozdělena na hlavní dvě části, majetkovou a finanční strukturu.

V první řadě podnik ke své podnikatelské činnosti musí využívat určitý typ majetku. To poukazuje majetková struktura podniku. Tato struktura obsahuje dvě základní části, a to dlouhodobý majetek a oběžná aktiva. Dlouhodobý majetek slouží podniku k provozování výrobní činnosti a k následnému zisku. Naopak oběžná aktiva představují především zásoby, pohledávky apod. Tato struktura je dána jednak odvětvím a typem podniku, jednak finanční politikou podniku. Tato část obsahuje i to, jakým způsobem se tedy majetek rozděluje, jakým způsobem se dá pořídit, odepisovat, evidovat, účtovat apod. Důležité jsou zde především faktory, které ovlivňují danou majetkovou strukturu podniku.

Finanční struktura naopak znázorňuje to, jakým způsobem podnik financuje daný typ majetku. Ta se rozděluje na dvě hlavní části, vlastní kapitál a cizí zdroje. Vlastní kapitál podnik získává svou vlastní činností. Jedná se především o základní kapitál, kapitálové fondy a výsledky hospodaření, které může mít podnik v podobě zisku, nebo naopak ztráty. Druhá část patří cizím zdrojům. Ty podnik využívá především v případě, když nemá dostatek vlastních zdrojů. Do cizích zdrojů se řadí především rezervy, popř. závazky, úvěry apod.

Přehled o majetku podniku, jeho struktuře a finančního krytí majetku zachycuje rozvaha. Ta se sestavuje buď ke dni založení (zahajovací), na počátku účetního období (počáteční), nebo na konci účetního období (konečná).

2.1 Metodika práce

V práci je využita metoda komparace, která porovnává dvě odlišné právní formy podnikání s ohledem na majetkovou a finanční strukturu podniku. Dále je využita metoda Evaluace. Tato metoda spočívá ve vyhodnocování, získávání spolehlivých informací, případně i zhodnocení těchto informací. V práci je použit Harvardský styl citování, který spočívá v uvedení zkráceného bibliografického záznamu přímo v samotném textu. Vyskytují se zde především nepřímé citace.

Veškeré informace jsou čerpány z odborných publikací zabývajících se tématem bakalářské práce a následně sepsána literární rešerše k tomuto tématu. Hlavními zdroji jsou využity následující prameny:

- Podniková ekonomika (Synek, 2002),
- Finance podniku (Hrdý, Krechovská, 2009),
- Financování podnikatelských subjektů (Šiman, 2010),
- Finanční řízení podniku (Valach, 1999).

V práci je použit Harvardský styl citování, který spočívá v uvedení zkráceného bibliografického záznamu přímo v samotném textu. Vyskytují se zde především nepřímé citace.

K dosažení cíle bakalářské práce jsou nápomocny finanční výkazy jednotlivých podniků za celé sledované období, následné vyhodnocení dosažených výsledků a udělení doporučení do budoucna.

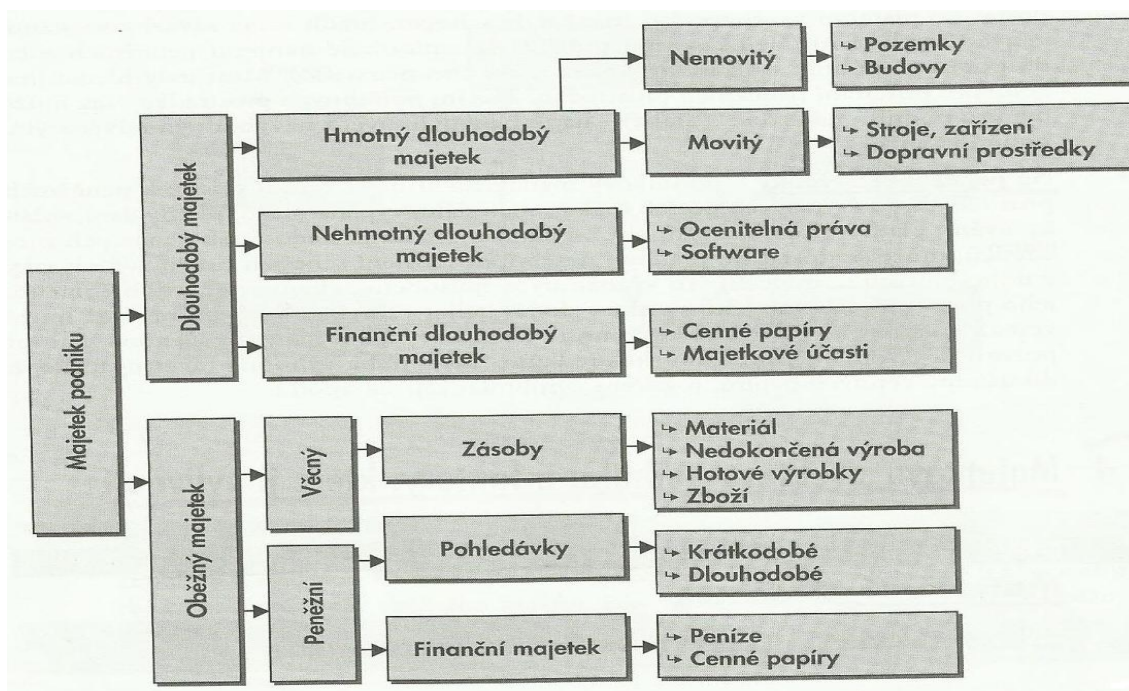
2.2 Majetková struktura podniku

Dle Synka (2011, st. 48) se majetkem podniku rozumí souhrn všech věcí, peněz, pohledávek a jiných majetkových hodnot, které patří podnikateli a slouží k jeho podnikání. Tvoří jej dvě základní skupiny prostředků, které se liší dobou, po kterou slouží v provozu podniku, než se vrátí do peněžní formy:

1. Dlouhodobý (neoběžný) majetek,
2. Oběžný majetek.

Majetek podniku je také souhrn hodnot, které podniku patří a jsou při jeho podnikatelských aktivitách užívány a označujeme ho jako aktiva (Hyršlová, Klečka, 2010 st. 40).

Obrázek 1Majetková struktura podniku

Zdroj: Hyršlová a Klečka (2010, st. 46)

Z obrázku je patrné, jak se rozděluje majetek podniku. Oběžný majetek se člení na peněžní, do kterého spadají pohledávky (krátkodobé, dlouhodobé), a finanční majetek, který dále se rozčlení na peníze a cenné papíry, a dále se člení na věcný majetek, do kterého se zahrnují zásoby v podobě materiálu, nedokončené výroby, hotových výrobků a zboží. Dlouhodobý majetek je rozdělen na hmotný, nehmotný a finanční. Hmotný představuje nemovitý (pozemky, budovy) a movitý (stroje, zařízení, dopravní prostředky). Nehmotný dlouhodobý majetek představuje např. ocenitelná

práva a software, u finančního majetku se rozlišují cenné papíry a majetkové účasti. Dá se říci, že podnik ke své podnikatelské činnosti využívá celou majetkovou strukturu, naopak samotný podnikatel může ke svému podnikání využívat jen některou část majetkové struktury.

Dle Hyršlové a Klečky (2010, st. 40) můžeme majetek:

- užít při výrobě produktů, popř. při poskytování služeb, které jsou učeny k prodeji zákazníkům;
- přeměnit v jiné aktivum (např. prodané výrobky se přemění na pohledávku, která se v okamžiku, kdy je inkasována, stane peněžními prostředky);
- použít k jiné úhradě závazků (peněžní prostředky, které byly získány jako inkaso pohledávky, jsou použity na zaplacení závazků vůči dodavatelům materiálu);
- rozdělit vlastníkům podniku (např. formou výplaty podílu na zisku ve společnosti s ručením omezeným, výplaty dividend akcionářům).

Dále uvádějí, že v průběhu podnikání se může majetková struktura měnit. Vždy je třeba zajistit, aby struktura dlouhodobého i oběžného majetku byla optimální a umožňovala provozovat podnikatelskou činnost tak, aby byly splněny cíle podnikání. Strukturu podniku ovlivňuje **výnosnost a likvidnost** jednotlivých složek majetku. Jednotlivé složky majetku se liší:

- **výnosnosti** – možná míra zhodnocení původně vložených prostředků (např. pořízení výrobního zařízení vytváří předpoklady pro dosažení vyššího zisku než ponechání peněz na bankovním účtu). Obecně platí, že dlouhodobý majetek je výnosnější než oběžný.
- **likvidnosti** – rychlost a nákladnost zpětně přeměny na peníze (např. zpětná transformace výrobního zařízení ve zhodnocovacím procesu do podoby peněžních prostředků, která probíhá prostřednictvím odepisování, trvá několik roků. Pokud bychom chtěli uspořádat majetek podniku podle jeho likvidnosti, tak je zřejmé, že nejlíhovější jsou peníze v hotovosti a naopak nejméně likvidní jsou dlouhodobé majetky.

Majetková struktura podniku je dána jednak odvětvím a typem podniku, jednak finanční politikou podniku. Převažuje-li v podniku dlouhodobý finanční majetek, hovoříme o podnicích investičně intenzivních (např. elektrárny, teplárny), převažuje-li oběžný majetek, hovoříme o podnicích provozně intenzivních (např. potravinářské podniky, obchodní podniky, banky). Jedním z důležitých úkolů řízení podniku je **stanovení výše oběžného majetku**. Za jeho optimální výši se považuje taková výše, která zabezpečuje normální chod podniku s co nejnižšími náklady (Synek, 2002, st. 121).

2.2.1 Faktory ovlivňující majetkovou strukturu

Vochozka a Mulač (2012, st. 69) uvádějí, že majetková struktura se značně liší především podle typologie podniků a charakteru jejich činnosti. U průmyslových podniků jsou nejvýznamnějšími položkami aktiv budovy a stroje, u zemědělských podniků jsou obvykle stěžejní pozemky. Největší položkou aktiv u obchodních podniků jsou zásoby, u bank a pojišťoven jsou to nejrůznější finanční instrumenty. V rámci

jednotlivých typů jsou nemalé rozdíly, vždy záleží na konkrétním podniku, jeho managementu a různých dalších okolnostech. Klíčové faktory ovlivňující volbu majetkové struktury jsou:

- technická náročnost výroby (provozu),
- velikost a stupeň rozvoje kapitálového trhu,
- ekonomická situace podniku,
- strategie podniku.

Valach (1999, st. 76) uvádí, že majetková struktura podniku je velmi diferencovaná. Závisí především na **technické náročnosti výroby**, která ovlivňuje podíl stálého hmotného majetku. Technická náročnost výroby má za následek obvykle i vyšší podíl nehmotného i investičního majetku ve formě patentů, licencí, know-how, softwaru. Složení podnikového majetku je ovlivněno i **stupněm rozvinutosti peněžního a kapitálového trhu**. V našich podmínkách je podíl finančního majetku dlouhodobého i krátkodobého na celkovém majetku mnohem nižší, než je tomu v rozvinuté tržní ekonomice, Rozvoj peněžního a kapitálového trhu má za následek i daleko větší pestrost finančního majetku v bilancích podniku. Další faktorem je **ekonomická situace podniku a orientace jeho hospodářské politiky**. Některé podniky preferují zvyšování rentability podnikání prostřednictvím růstu zisku na jednotku tržeb. To vede k tlaku na snižování nákladů zaváděním nové techniky a projevuje se v růstu podílu fixního majetku. Jiné prosazují politiku zvyšování rentability zejména prostřednictvím zrychlování obratu vloženého majetku i na úkor snížení rentability tržeb. Snaha zajistit vyšší podíl oběžného majetku se projevuje i v tom, že fixní majetek podnik pronajímá pomocí leasingu a tím dosahuje poklesu podílu fixního majetku.

2.2.2 Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek (stálý, zařizovací, fixní, neoběžný, stálá aktiva, dříve základní prostředky), je takový majetek, který slouží podniku dlouhou dobu (déle než 1 rok) a tvoří podstatu jeho majetkové struktury. Dlouhodobý majetek není získáván za účelem dalšího prodeje a člení se do základních skupin:

- nehmotná aktiva (dlouhodobý nehmotný majetek),
- hmotná aktiva (dlouhodobý hmotný majetek),
- finanční aktiva (dlouhodobý finanční majetek).

Synek (2011, st. 48) uvádí, že **dlouhodobý hmotný majetek** je takový majetek, který v podniku slouží dlouhou dobu a postupně se opotřebovává (znehodnocuje), jako jsou budovy, stavby, stroje, výrobní zařízení, přístroje, inventář, dopravní prostředky aj., nebo se používá dlouhou dobu, aniž by se znehodnotil (např. pozemky, umělecká díla, zlato). Dlouhodobý majetek se nespotebovává najednou, nýbrž postupně se opotřebovává a znehodnocuje a úměrně tomuto postupnému opotřebovávání přenáší svou hodnotu ve formě odpisů do výrobků, resp. nákladů podniku. **Dlouhodobý nehmotný majetek** tvoří za úplaty získána různá opatření, jako jsou patenty, licence, autorská a vydavatelská práva, software atd. **Dlouhodobý finanční majetek** tvoří

finanční účasti podniku v jiných podnicích, cenné papíry, které podnik nakoupil jako dlouhodobou investici.

Autor dále uvádí, že existuje specifická forma dlouhodobého majetku, jako jsou **náklady příštích období** (zřizovací náklady u akciových společností, náklady na výzkum a vývoj nových výrobků a technologií). Majetek se pořizuje koupí, vytvořením vlastní činnosti, bezúplatným nabytím, převodem, může být získán leasingem.

2.2.3 Oběžný majetek

Oběžný majetek je v podniku přítomen v různých formách (ve **věcné podobě** jako zásoby surovin, pomocných a provozních látek, náhradních dílů, obalů, nedokončené výroby, paliva, hotových výrobků a zboží, **v peněžní podobě** jako hotovosti, na účtech v bance, pohledávky, krátkodobý finanční majetek aj.). Oběžným majetkem se nazývá proto, že jedna jeho forma přechází v jinou, je tedy neustále v pohybu (Synek, 2002, st. 120).

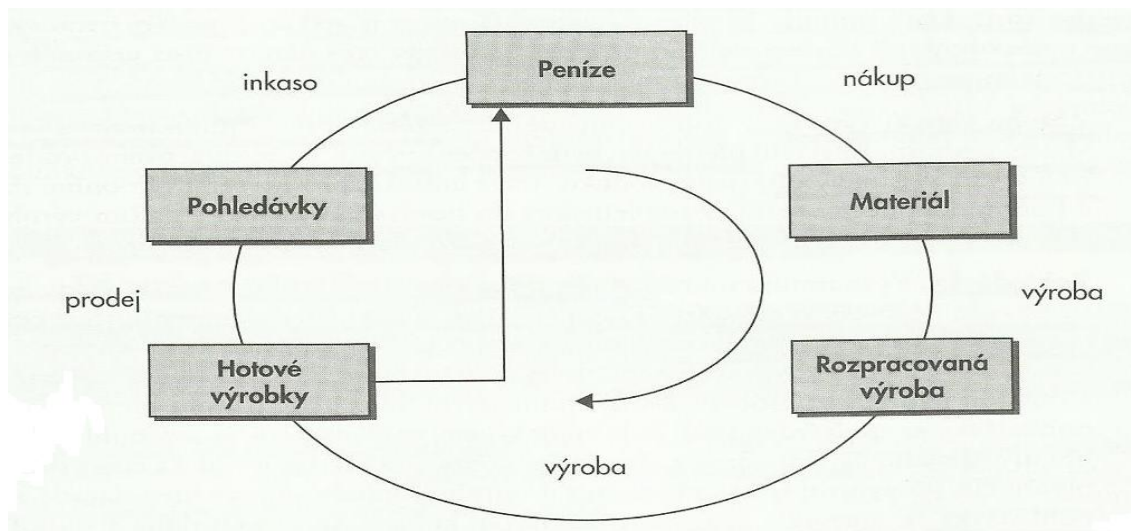
Dle Hyršlové a Klečky (2010, st. 42) oběžný majetek zahrnuje:

- **Zásoby nakupované** – materiál a zboží (materiál představuje vstupy do podnikových činností, za zboží jsou považovány produkty, které podnik nakupuje z důvodu jejich prodeje).
- **Zásoby vlastní výroby** – jsou zásoby, které podnik vytvořil svojí vlastní činností (nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby a hotové výrobky, které nebyly dosud prodány zákazníkům).
- **Pohledávky** – tvoří pohledávky z obchodních vrahů, tedy dosud neinkasované částky vyplývající z faktur či jiných platebních dokumentů, které podnik vystavil svým zákazníkům. Člení se na krátkodobé (splatnost jeden rok a kratší) a dlouhodobé (splatnost delší než 1 rok).
- **Finanční majetek krátkodobé povahy** – cenné papíry k obchodování (cenné papíry, které jsou drženy za účelem provádění transakcí na veřejném trhu s cílem dosahovat zisk z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu), dlužné cenné papíry se splatností do jednoho roku, které chce podnik držet do jejich splatnosti.
- **Peněžní prostředky** – hotovost v pokladně, vklady na účtech, poukázky na odběr produktů, šeky, ceniny.

Autoři dále uvádějí, že složky oběžného majetku plynule přecházejí jedna v druhou. Tento pohyb – oběh – se označuje jako provozní cyklus (koloběh oběžného majetku). Za peníze je nakoupen materiál, ten je zpracováván ve výrobě a přes nedokončenou výrobu (popř. polotovary) se mění na hotové výrobky. Výrobky jsou realizovány a vznikají pohledávky odběrateli, které se v okamžiku inkasa mění opět v peněžní prostředky. Provozní cyklus je nutno chápat jako **opakující se a obnovující se proces**, jednotlivé složky oběžného majetku se vyskytují v podniku současně a neustále.

Následující obrázek poukazuje na to, jakým způsobem je schopen majetek ve výrobní činnosti obíhat.

Obrázek 2 Provozní cyklus (koloběh majetku)

Zdroj: Hyršlová, Klečka (2010, st. 44).

Na obrázku je znázorněn provozní cyklus neboli koloběh oběžného majetku. Jak již bylo zmíněno, každý oběžný majetek nějakým způsobem obíhá. Podnik, aby mohl zahájit výrobu, potřebuje nejdříve peníze. Peníze může získat například ze zisku společnosti. Pokud tedy podnik získal nějaké finanční prostředky, potřebuje nejdříve nakoupit materiál a následně ho převezme do výroby, kde se začne nějakým způsobem zpracovávat. Tím vznikne tzv. rozpracovaná výroby (nedokončená výroba). Jakmile skončí výrobní cyklus, vznikají hotové výrobky, které může podnik již prodat konečným zákazníkům, tedy odběratelům a tím, že uskuteční prodej hotových výrobků, vzniknou podniku pohledávky. Ty poté vyinkasuje od svých odběratelů a získává peníze, za které může zahájit novou výrobu svých výrobků.

2.2.4 Pořízení majetku

Firmy mají více možností, jak pořídit dlouhodobý majetek. Způsob pořízení se pak odrazí jak ve způsobu odepisování, tak při samotném oceňování tohoto majetku (Švarcová, 2007, st. 76). Rozlišují se základní způsoby pořízení:

- **Nákup** nového nebo použitého majetku;
- **Vlastní výroba** – např. stavební firma si postaví novou výrobní halu, strojírenský podnik si vyrobí nový stroj;
- **Darování** – stát může firmě darovat ekologické zařízení, pokud chce podpořit ochranu životního prostředí;
- **Převod z osobního majetku podnikatele** – např. truhlář vloží do firmy jako dlouhodobý majetek svou garáž, ve které se zřídí dílna;
- **Vklad majetku společníky** – např. dvě akciové společnosti se dohodnou na společné distribuci zboží a za tím účelem zřídí dceřinou společnost, do které vloží budovu se sklady expedice a dopravní prostředky;
- **Novým zjištěním** – jde o majetek, který v účetnictví nebyl dosud zachycen;

- **Finanční leasing.**

2.2.5 Odepisování majetku

Kislingerová (2001, st. 48) uvádí, že odpisy vyjadřují snížení hodnoty majetku v důsledku opotřebení, amortizace a těžby. Vztahují se k dlouhodobému hmotnému majetku, amortizace k dlouhodobému nehmotnému majetku a poslední případ náklady na těžbu se týkají přírodních zdrojů. Odepisování majetkových částí se děje v souladu s výběrem metod pro odepisování majetku. V zásadě se rozlišují dvě skupiny odpisů, a to odpisy **účetní a daňové**. Daňovými odpisy může stát podporovat investice v podnikové hospodářské sféře, ale především jejich prostřednictvím reguluje vztah ke státnímu rozpočtu. Proto pro jednotlivé skupiny majetku je ze zákona určena doba životnosti a určena přípustná metoda pro výpočet daňových odpisů. Jedná se o **rovnoměrné odpisy nebo o zrychlené odpisy**.

Autorka dále píše, že účetní odpisy slouží ke skutečnému promítnutí opotřebení majetkové části do nákladů. Výběr metody účetních odpisů je plně v kompetenci podniku. K základním metodám odepisování patří metoda lineární, metoda odepisování založená na výkonech, zrychlené odpisy. K tomu, aby bylo možno určit výši odpisů, je nezbytné znát:

- pořizovací hodnotu příslušné majetkové části,
- odhad zbytkové hodnoty,
- očekávanou životnost majetku.

Hyršlová a Klečka (2010, st. 66) píše, že jednotlivé odepisové metody se liší rozložením odpisů v čase. Odpisy jsou důležitou nákladovou položkou a jejich výše ovlivní výši vykázaného výsledku hospodaření v jednotlivých letech. Odepisování slouží i k tomu, aby mohlo být určeno ocenění dlouhodobého majetku v průběhu doby jeho životnosti. Odpisy tedy plní funkce:

- jsou významnou nákladovou položkou a ovlivňují výsledek hospodaření podniku i ziskovost jednotlivých produktů;
- jsou významným interním zdrojem financování;
- slouží k vyjádření ocenění dlouhodobého majetku v průběhu jeho životnosti.

2.2.6 Oceňování majetku

Kislingerová (2001, st. 58) uvádí, že k tomu, aby bylo možno z informací uvedených v rozvaze činit kvalifikované závěry ve vztahu k finanční analýze a především k odhadu potenciálních rizik plynoucích z působení podniku, je nezbytné znát, jak byly jednotlivé majetkové části oceněny. Zákon o účetnictví v § 25 definuje tyto ceny:

- pořizovací cena (tj. cena pořízení vč. nákladů na pořízení),
- reprodukční pořizovací cena (cena pořízení v době účtování),
- cena pořízení (cena pořízení bez nákladů na pořízení),
- vlastní náklady u zásob pořízení vlastní činnosti,

- vlastní náklady u hmotného majetku s výjimkou zásob a nehmotného majetku kromě pohledávek vytvořeného vlastní činností,
- nominální hodnota (přiřazená položka aktiv).

Každá složka majetku a závazků musí být vyjádřena peněžně, tj. musí být oceněna. Na zvoleném způsobu oceňování závisí výše majetku, závazků, nákladů, výnosů, příjmů, výdajů i výsledku hospodaření. Na způsobu ocenění závisí i vypovídací schopnosti základního finančního výkazu – rozvahy (Hyršlová a Klečka, 2010, st. 62).

2.2.6.1 Oceňování dlouhodobého majetku

Hyršlová a Klečka (2010, st. 62) uvádí, že ocenění majetku vychází v případě pořízení majetku nákupem z jeho pořizovací ceny, v případě pořízením majetku vlastní výrobou z vlastních nákladů výroby. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se využíváním opotřebovává. Velikost opotřebení dlouhodobého majetku je třeba vyjádřit z důvodu:

- podnik sleduje změny ocenění majetku v důsledku jeho opotřebení;
- velikost opotřebení dlouhodobého majetku za dané období ovlivňuje náklady vynaložené na produkci podniku.

2.2.6.2 Oceňování ostatních složek majetku a závazků

Oceňování oběžného majetku je snadnější v tom, že doba mezi jeho pořízením a jeho spotřebou není tak dlouhá jako v případě dlouhodobého majetku (Hyršlová, Klečka, 2010, st. 67).

- Zásoby nakupované jsou oceňovány v jejich pořizovacích cenách.
- Zásoby vlastní výroby jsou oceňovány na úrovni vlastních nákladů.
- Pohledávky se při jejich vzniku oceňují jmenovitou hodnotou, popř. jejich pořizovací cenou (v případě nabytí za úplatu).
- Peněžní prostředky jsou oceňovány jejich jmenovitou hodnotou.
- Cenné papíry k obchodování se oceňují při jejich nákupu pořizovacími cenami.

Autoři dále rozlišují následující oceňovací techniky:

- **FIFO** (první do skladu, první ze skladu) - jako první se spotřebovávají nejstarší dodávky;
- **LIFO** (poslední do skladu, první ze skladu) - jako první se spotřebovávají poslední dodávky bez ohledu na to, z které dodávky byly zásoby fakticky vydány do spotřeby, tato metoda není legislativou povolena;
- **Průměrování** – pro ocenění spotřebovaných zásob se použije průměrná cena vypočtená váženým aritmetickým průměrem. Průměr je třeba podle pravidel v ČR počítat alespoň jednou za měsíc.

2.3 Finanční struktura podniku

Hrdý a Krechovská (2009, st. 33) popisují finanční strukturu jako strukturu podnikového kapitálu, ze kterého je financován jeho majetek. Je zachycena v pasivech rozvahy k určitému časovému okamžiku.

Finanční strukturu podniku je možné charakterizovat:

1. Vlastní kapitál:

- a. základní kapitál,
- b. kapitálové fondy,
- c. výsledek hospodaření z minulých let,
- d. výsledek hospodaření běžného účetního období.

2. Cizí zdroje:

- a. rezervy,
- b. dlouhodobé závazky,
- c. krátkodobé závazky,
- d. bankovní úvěry a výpomoci.

3. Časové rozlišení:

- a. výdaje příštích období,
- b. výnosy příštích období.

Autoři dále píší, že **základní kapitál** je tvořen peněžitými i nepeněžitými vklady společníků do zakládané společnosti.

Fondy ze zisku se vytvářejí buď ze zákona, nebo je jejich tvorba předepsána stanovami společnosti či mohou být vytvářeny na bázi dobrovolnosti. Obvykle jsou určeny na přesně vymezené účely.

Kapitálové fondy představují kapitál, který podnik získá z vnějšku, avšak nejde o cizí kapitál. Jedná se především o dodatečné vklady vlastníků nezvyšující základní kapitál.

Výsledek hospodaření běžného období obvykle představuje výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení, který se dále rozděluje obvykle i mimo podnik ve formě dividend a podílů na zisku.

Rezervy představují budoucí závazky podniku za provedení určitých úkonů. Představují účelový finanční zdroj na krytí určitých výdajů.

Dlouhodobé závazky podniku (s dobou splatnosti nad 1 rok) představují především dlouhodobé závazky podniku vůči dodavatelům, dlouhodobé bankovní úvěry a další finanční výpomoci.

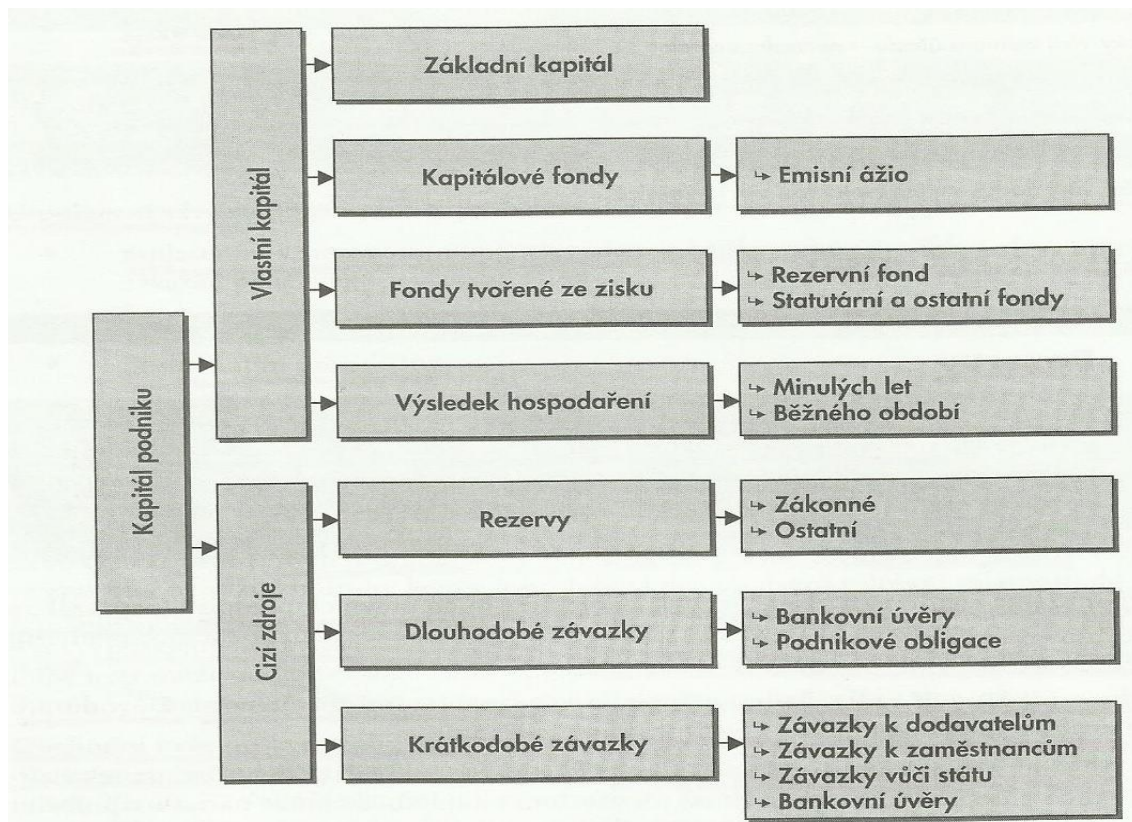
Krátkodobé závazky podniku jsou splatné do 1 roku a představují především krátkodobé závazky vůči dodavatelům, krátkodobé bankovní úvěry apod.

Výnosy příštích období představují příjmy běžného období, které patří do výnosů budoucích účetních období.

Výdaje příštích období představují výdaje, které jsou nákladem běžného období, ale budou hrazeny v příštích letech.

Následující obrázek zachycuje, jakým způsobem je tvořena kapitálová struktura.

Obrázek 3Kapitálová struktura podniku

Zdroj: Hyršlová a Klečka (2010, st. 54).

Na obrázku je znázorněna kapitálová struktura podniku, která se skládá z vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Vlastní kapitál se dále skládá ze základního kapitálu, který se vkládá do kapitálových společností během založení podniku, dále z kapitálových fondů, fondů tvořených ze zisku a výsledkem hospodaření. Výsledek hospodaření může být z minulých let nebo z běžného období. Dále u něj rozlišujeme, zda vznikl zisk (pokud jsou výnosy vyšší než náklady), nebo ztráta (pokud jsou náklady vyšší než výnosy). Naopak cizí zdroje představují rezervy (zákonné nebo ostatní), dlouhodobé závazky (bankovní úvěry a podnikové obligace), které mají dobu splatnosti delší než 1 rok, a krátkodobé závazky (k udavatelům, zaměstnancům, vůči státu a bankovní úvěry), které jsou charakteristické tím, že mají dobu splatností pouze do 1 roku. Podnik může k financování svého majetku využít tedy dvě možnosti. První možnost je využít vlastní kapitál, který má podnik k dispozici, nebo cizí zdroje. Cizí zdroje podnik zpravidla využívá v případě, že nemá dostatek svých vlastních zdrojů, ale z pravidla platí top, že cizí kapitál bývá levnější, než vlastní.

Finanční struktura podniku je ovlivněna řadou faktorů:

- náklady kapitálu podniku,

- riziko vzniku platební neschopnosti,
- složení podnikového majetku,
- úroveň a výkyvy cash-flow podniku,
- velikost a stabilita podnikového zisku,
- výše zdanění podniku daní z příjmů,
- udržení kontroly majitelů nad činností podniku,
- potřeba finanční volnosti podniku.

2.3.1 Financování z vlastních zdrojů

První možností, jak podnik může financovat svůj majetek, je **vlastní kapitál**. Synek (2011, st. 53) popisuje vlastní kapitál jako kapitál, který patří majiteli. Je hlavním nositelem podnikatelského rizika (u obchodních společností výhradním nositelem, u podniku jednotlivce spolu s jeho osobním majetkem). Jeho podíl na celkovém kapitálu je proto ukazatelem finanční jistoty (nezávislosti) podniku. Vlastní kapitál není stálou veličinou, ale mění se podle výsledků hospodaření v příslušném období. **Vlastní kapitál v podniku jednotlivce** tvoří jeho peněžité i nepeněžité vklady. Výše jeho vlastního kapitálu se mění podle výsledků hospodaření. **Vlastní kapitál obchodní společnosti** je rozdělen do několika položek:

- základní kapitál,
- kapitálové fondy,
- fondy ze zisku,
- nerozdělený zisk.

2.3.1.1 Nerozdělený zisk

Hrdý a Krechovská (2009, st. 40) definují zisk jako kladný výsledek hospodaření, který zjistíme z účetnictví jako rozdíl mezi výnosy a náklady. Nerozdělený zisk tvoří společně s odpisy klíčový finanční zdroj podniku při financování. Z hlediska finančních zdrojů podniku má zisk smysl, pokud je ztvárněn v penězích.

Postup rozdělování zisku:

Zisk před zdaněním

- Daň ze zisku

= **čistý zisk po zdanění, též disponibilní zisk, zisk k rozdělení**

- Zákonné položky – povinný příděl do zákonného rezervního fondu, výplata podílu na zisku tichého společníka
- Statutární položky – vyplývající ze stanov společnosti
- Ostatní použití zisku – úhrada ztráty minulých let, výplata dividend apod.

= **nerozdělený zisk běžného roku (nebo též zadržovaný zisk)**

+ nerozdělený zisk z minulých let

= **nerozdělený zisk koncem roku**

Autoři uvádějí, že při vlastním rozdělování zisku je třeba si uvědomit, že nejprve je třeba se vypořádat se zákonnými položkami, dále pak s položkami vyplývajícími ze stanov společnosti a pak teprve může následovat další rozdělení zisku.

Provozní výsledek hospodaření se zjistí jako rozdíl mezi provozními výnosy a provozními náklady. **Finanční výsledek hospodaření** se zjistí jako rozdíl mezi finančními výnosy a náklady. **Mimořádný výsledek hospodaření** se vykáže jako rozdíl mimořádných výnosů a mimořádných nákladů.

Mezi výhody financování podniku z nerozděleného zisku je především fakt, že podnik nemusí vyplácet žádné dividendy nebo podíly na zisku. Nevýhodou je to, že velikost zisku je velice nestabilní a tudíž podnik se na tento finanční zdroj nemůže plně spolehnout. Zároveň se jedná o dražší zdroj financování ve srovnání např. s úvěrem či obligacemi, neboť zde nepůsobí žádný úrokový daňový štít (Hrdý, Krechovská, 2009, st. 43).

2.3.1.2 Odpisy

Odpisy vyjadřují opotřebení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku podniku v peněžním vyjádření (Hrdý, Krechovská, 2009, st. 43). Zajišťují přenos ceny majetku do nákladů a snižují tak jeho výši v aktivech podniku. Měly by zajistit obnovu dlouhodobého majetku. Pojetí odpisů jako finančního zdroje podniku je vysvětlováno tím způsobem, že odpisy, jakožto nákladová položka, jsou součástí kalkulace ceny podnikových výrobků, zboží nebo služeb a podniku se vrací zpět v rámci inkasovaných tržeb. Tím se stávají zdrojem samofinancování. Odpisy představují dominantní interní zdroj financování. Ve finanční teorii se lze setkat i s tzv. **reprodukčním efektem odpisů**, podle něhož pomocí odpisů lze financovat nejen obnovu dlouhodobého majetku podniku, ale také částečně i jeho rozšíření.

Výši odpisů ovlivňují:

- výše a struktura dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku,
- cena majetku, který se odepisuje,
- doba odepisování majetku,
- zvolená metoda odepisování.

Výhodou financování prostřednictvím odpisů dle Hrdého a Krechovské (2009, st. 44) je to, že se jedná o poměrně stabilní zdroj financování dlouhodobého majetku (na rozdíl od nerozděleného zisku).

2.3.2 Financování z cizích zdrojů

Synek (2011, st. 55) popisuje cizí kapitál jako dluh podniku, který podnik musí v určené době splatit. Podle této doby jej rozdělujeme na **krátkodobý cizí kapitál** a **dlouhodobý cizí kapitál**.

Rozlišujeme cizí kapitál:

1. Krátkodobý cizí kapitál

- a. krátkodobé bankovní úvěry (eskontní, lombardní, kontokorentní),
- b. dodavatelské úvěry (dodavatel dodá zboží na úvěr),
- c. zálohy přijaté od odběratelů,
- d. půjčky,
- e. částky dosud nevyplacených mezd a platů (závazky k zaměstnancům),
- f. nezaplacené daně,
- g. výdaje příštích období (náklady, které budou zaplacený v budoucnu)
- h. dlužné dividendy aj.

2. Dlouhodobý cizí kapitál

- a. dlouhodobé bankovní úvěry (hypotekární úvěry),
- b. termínované půjčky (slouží k financování dlouhodobého majetku),
- c. vydané podnikové obligace a dlužní úpisy,
- d. leasingové dluhy a jiné dlouhodobé závazky

2.3.2.1 Úvěry

Hrdý a Krechovská (2009, st. 57) popisují finanční úvěry jako pohotové finanční prostředky, poskytované na základě individuální smlouvy mezi věřitelem a dlužníkem. Jako věřitel vystupují kapitálové silné společnosti, ale především finanční instituce, které disponují dlouhodobým kapitálem. V současných českých podmínkách je nerozšířenější formou finančních úvěrů střednědobý a dlouhodobý bankovní úvěr a hypoteční úvěry.

Švarcová (2007, st. 184) rozlišuje úvěry:

1. Krátkodobé

- a. kontokorentní,
- b. eskontní,
- c. lombardní,
- d. revolvingový,

2. Střednědobé a dlouhodobé

- a. lombardní,
- b. revolvingový,
- c. hypoteční

Krátkodobé bankovní úvěry se využívají, jestliže podnik nemá dostatek vlastních finančních prostředků k financování svých krátkodobých potřeb (Hrdý, Krechovská, 2009, st. 66). V případě poskytnutí úvěru se banka stává věřitelem a podniku

dlužníkem. Za poskytnutí úvěru banka dlužníku účtuje úrok. Úvěry jsou poskytovány za předem dohodnutých podmínek na principu smluvního vztahu. Před uzavřením příslušné úvěrové smlouvy musí podnik prokázat schopnost splatit požadovaný úvěr. Objektem úvěru na oběžné prostředky jsou pohledávky a zásoby. Obvykle se jedná o krátkodobé pohledávky do lhůty splatnosti a bonitní zásoby. Uvedené objekty je možno úvěrovat jako celek anebo je na každý objekt poskytován samotný úvěr. Smluvně dohodnutý objekt úvěru nelze v průběhu obchodu s ohledem na zásadu účelovosti úvěru měnit.

Pro poskytnutí bankovního úvěru musí podnik předložit následující podklady:

- oprávnění k podnikatelské činnosti (živnostenský list, koncesní listina, výpis z obchodního rejstříku),
- finanční a účetní výkazy za minulá období, tj. zejména rozvahu a výkaz zisku a ztráty, přiznání k dani z příjmů právnických či fyzických osob,
- prohlášení o vlastnictví nemovitého a movitého majetku,
- výsledek auditu (pokud auditu podléhá),
- podnikatelský záměr,
- návrh zajištění úvěru,
- ekonomické propočty návratnosti úvěru v podobě tzv. ekonomických tabulek nebo prognózovaných účetních výkazů včetně přehledu o toku peněžní hotovosti.

Střednědobé bankovní úvěry se v našich podmínkách považují úvěry se splatností od jednoho roku do čtyř let včetně, za **dlouhodobé** potom úvěry se splatností nad čtyři roky (Hrdý, Krechovská, 2009, st. 57). Lhůta splatnosti se obvykle počítá od prvního dne čerpání úvěru. Střednědobé a dlouhodobé úvěry jsou čerpány zejména na pořízení hmotného, eventuálně nehmotného dlouhodobého majetku, staveb včetně projektů, zejména v souvislosti s rozvojem podnikatelských aktivit. S délkou úvěru se zvyšuje úvěrové a další riziko, proto na významu stoupá kvalita a úroveň zajištění úvěru. Mezi nejčastější způsoby zajištění patří zástavní právo k věci nemovité, zástavní právo k věci movité, zástavní právo k pohledávce, zástavní právo k cenným papírům a jiné další formy.

Autoři dále uvádějí, že za úvěr musí dlužník zaplatit určitou cenu, která je představována **úrokem**. Vyjádříme-li úrok v procentech z částky úvěru, dostaneme úrokovou sazbu. Úroková sazba představuje tedy poměr výnosu (odměny zapůjčení kapitálu) k celkové výši půjčeného kapitálu. Částka úvěru, ze které se počítá úrok, se nazývá **jistina**.

Dlouhodobé úvěry jsou často řešeny formou hypotečních úvěrů. Hypoteční úvěr je účelový úvěr, který je poskytován na financování investic do nemovitostí. Je zajištěn zástavním právem k nemovitostem. Zastavený objekt a financovaný objekt je v případě hypotečních úvěrů vždy shodný (Hrdý, Krechovská, 2009, st. 61).

2.3.2.2 Leasing

Leasing je možné definovat jako pronájem konkrétního dlouhodobého majetku pronajímatele za sjednané nájemné nájemci, který ho používá podle předem stanovených podmínek dohodnutých v leasingové smlouvě (Hrdý, Krechovská, 2009, st. 75). Z hlediska právního je možné leasing charakterizovat jako třístranný právní vztah mezi dodavatelem, pronajímatelem a nájemce, přičemž pronajímatel nakoupí majetek od dodavatele, stává se jeho majitelem a pronajme ho za úplatu nájemci. Z hlediska smluvně závazkových vztahů patří leasing mezi tzv. nepojmenované smlouvy, a to smlouvy, které nejsou typově uvedeny ani v obchodním ani v občanském zákoníku.

Leasing se člení na:

- **operativní** (provozní),
- **finanční**.

Autoři definují **operativní leasing** jako krátkodobý pronájem, kdy pronajímatel poskytne předmět leasingu nájemci na dobu určitou. Po skončení doby pronájmu se předmět vrací pronajímateli, který ho obvykle pronajme dalšímu nájemci. Minimální doba pronájmu není nijak vymezena. Obě strany mohou leasingovou smlouvu před uplynutím této doby vypovědět. Pronajímatel zodpovídá za finanční i technickou stránku věci. Doba leasingu je obvykle kratší než je doba životnosti zařízení a platby za leasing většinou nepokrývají cenu předmětu leasingu. Naopak **finanční leasing** představuje dlouhodobý pronájem, který se podobá jisté formě půjčky a pronajímatel zodpovídá pouze za finanční, nikoliv za technickou stránku věci. O údržbu majetku či jeho pojištění se stará nájemce. Ze strany nájemce se jedná o dlouhodobý závazek, který se splácí leasingovými splátkami. Doba pronájmu se blíží době životnosti a po skončení pronájmu přechází předmět nájmu vždy do vlastnictví nájemce.

Výhody leasingu:

- podnik nemusí disponovat celou částkou na získání majetku,
- je obvykle dostupnější než úvěr,
- zvyšuje likviditu podniku,
- obvykle se splácí až po vedení zařízení do provozu,
- leasingové splátky se v plné výši za níže uvedených v podmínkách zahrnují do daňové uznatelných nákladů.

Nevýhodou leasingu je především to, že výše splátek převyšuje výrazněji pořizovací cenu leasingu a e leasingový způsob financování je obvykle dražší než pořízení majetku z vlastních zdrojů nebo na úvěr (Hrdý, Krechovská, 2009, st. 77).

2.3.2.3 Rezervy

Rezervy představují částky určené jednak na krytí případných rizik souvisejících s podnikáním, jednak na přesně vymezené účely, např. rezervy na opravy dlouhodobého majetku, rezervy na rekultivaci skládek apod. (Hyršlová, Klečka, 2010, st. 53). Rezervy

se mohou členit na ty, které se tvoří podle zvláštních právních předpisů a na ostatní, které vycházejí z pravidel účetnictví.

Autoři dále uvádějí, že cizí zdroje představují vedle vlastního kapitálu významný zdroj financování.

Základní důvody pro použití cizího kapitálu:

- Podnik nemá dostatek vlastních zdrojů k financování svých potřeb. Nedostatek vlastních zdrojů se může projevit už při založení podniku, ale může nastat i v průběhu dalších fází životního cyklu.
- Cizí kapitál umožňuje podniku realizovat podnikatelské záměry, které by jinak neuskutečnil.
- Při použití cizího kapitálu nevznikají poskytovateli práce podnik přímo řídit. Nemění se tedy vlastnická struktura podniku.
- Důvodem pro použití cizího kapitálu je i jeho cena. Cizí kapitál je zpravidla levnější než kapitál vlastní.

2.3.2.4 Závazky

Hyršlová a Klečka (2010, st. 52) definují závazky jako povinnost podniku postoupit své ekonomické prospěchy. Je zřejmé, že dojde k vyrovnání závazků, které bude znamenat snížení prostředků představujících pro podnik ekonomický prospěch.

Uspokojení závazku může proběhnout způsobem:

- Zaplacením v hotovosti, popř. převodem z bankovního účtu,
- Poskytnutím jiného, nepeněžního aktiva,
- Poskytnutím protislužby,
- Nahrazením původního závazku jiným závazkem.

Autoři píší, že podnik může mít závazky např. vůči zaměstnancům, státu, případně jiným organizacím. Vznikají z titulu nevyplacených mezd a sociálních dávek zaměstnancům, dlužných daní, pojistného apod.

Závazky se člení na:

- **Krátkodobé** – splatné do 1 roku. Jejich úkolem je financovat běžný provoz podniku. Mezi krátkodobé závazky patří např. dluhy vůči dodavatelům materiálu, energií, zboží apod.
- **Dlouhodobé** – se splatností delší než 1 rok. Jsou určeny k financování těch složek podnikového majetku, které mají delší životnost, např. slouží k financování výstavby nových budov. Patří sem např. dlouhodobé bankovní úvěry, podnikem vydané obligace.

2.4 Rozvaha jako obraz majetkové a kapitálové struktury

Valach (1999, st. 72) uvádí, že statický pohled na majetek podniku a jeho strukturu poskytuje bilance (rozvaha) podniku. Její základní funkcí je poskytnout k určitému datu přehled o majetku podniku (aktivech), jeho struktuře a finančním krytí majetku (pasivech a vlastním kapitálu). Zachycuje tedy staticky přehled o finanční situaci podniku. Slouží pro její řízení a nalezu, což ovlivňuje třídění majetku a pasiv v bilanci. V bilanci nejsou vykazovány jen stavy majetku a kapitálu, ale také výsledek hospodaření jako saldo mezi aktivy a pasivy, včetně vlastního kapitálu. Bilance nepodává informace o tvorbě hospodářského výsledku – to je úkolem výsledovky.

Bilance zachycuje tři hlavní části:

- aktiva (majetek),
- pasiva (cizí kapitál),
- vlastní kapitál (jmění).

Hyršlová a Klečka (2010, st. 59) uvádějí, že podle časového okamžiku, ke kterému se rozvaha sestavuje, rozeznáváme:

- **zahajovací rozvahu**, která se sestavuje ke dni založení podniku;
- **počáteční rozvahu**, která se sestavuje na počátku účetního období;
- **konečnou rozvahu**, která se sestavuje na konci účetního období, popř. při ukončení činnosti podniku a při mimořádných okolnostech jako např. sloučení, změna právní formy apod.

Následující obrázek znázorňuje majetkovou a kapitálovou strukturu každého podniku, ovšem u každého podniku se může odlišovat.

Obrázek 4 Rozvaha

AKTIVA	PASIVA
<p>Pohledávky za upsaný základní kapitál</p> <p>Dlouhodobý majetek</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlouhodobý nehmotný majetek • dlouhodobý hmotný majetek • dlouhodobý finanční majetek <p>Oběžná aktiva</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásoby • pohledávky <ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobé - krátkodobé • krátkodobý finanční majetek <ul style="list-style-type: none"> - peníze - účty v bankách - krátkodobé cenné papíry a podíly <p>Časové rozlišení⁴¹⁾</p>	<p>Vlastní kapitál</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní kapitál • kapitálové fondy • rezervní fondy a ostatní fondy tvořené ze zisku • hospodářský výsledek minulých let • hospodářský výsledek běžného období <p>Cizí zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • rezervy • dlouhodobé závazky • krátkodobé závazky • bankovní úvěry <p>Časové rozlišení</p>
Aktiva celkem	Pasiva celkem

Zdroj: Hyršlová a Klečka (2010, st. 58).

Na obrázku je znázorněna rozvaha (obraz majetkové a kapitálové struktury). Jak již bylo zmíněno, rozvaha poskytuje statický pohled majetku a majetkové struktury podniku. U rozvahy se rozlišují aktiva a pasiva. Aktiva představují podnikem vložené prostředky, které jsou výsledkem minulých transakcí a ocenitelné v peněžních jednotkách a které mají přinášet podniku budoucí ekonomický prospěch (Novotný, 2007, st. 19). DO aktiv tedy můžeme zařadit dlouhodobý majetek (hmotný, nehmotný a finanční), oběžná aktiva (zásoby, pohledávky, krátkodobý finanční majetek) a časové rozlišení. Pasiva naopak vyjadřují, jakým způsobem byl majetek potřebný k hospodářské činnosti pořízen, jaký byl zdroj jeho krytí (Novotný, 2007, st. 21). Do pasiv tedy se zahrnuje vlastní kapitál a cizí zdroje. Novotný (2007, st. 21) definuje vlastní kapitál jako hodnotu majetku, která byla vložena do podnikání při jeho zahájení zakladatelem, a hodnotu majetku vytvořenou činností podnikatelského subjektu, naopak cizí zdroje udávají výši majetku, kterou si podnik opatřil od jiných subjektů a která mu byla za určitých podmínek a na určitou dobu svěřena.

V důsledku probíhající podnikatelské činnosti dochází v podniku k hospodářským operacím. Každá hospodářská operace vyvolá v příslušných položkách rozvahy změny. Tyto změny jsou v průběhu období zachycovány v rámci účetního systému podniku a na konci období se pak sestaví rozvaha konečná (Hyršlová a Klečka, 2010, st. 59).

Autoři dále uvádějí, že hospodářské operace způsobují změny v jednotlivých rozvahových položkách (tedy položek aktiv, popř. pasiv). Vzhledem k platnosti bilančního principu mohou hospodářské operace vyvolat následující změny:

- jedna položka aktiv se snižuje a jiná položka aktiv se o tutéž částku zvyšuje (např. výběr peněz z bankovního účtu do pokladny),
- jedna položka pasiv se snižuje a jiná položka pasiv se o stejnou částku zvyšuje (např. přiděl zisku do rezervního fondu),
- položka aktiv se zvyšuje a o stejnou částku se zvyšuje položka pasiv (např. nákup majetku na fakturu nebo poskytnutí úvěru na běžný bankovní účet),
- položka aktiv se snižuje a o stejnou částku se snižuje položka pasiv (např. úhrada závazků vůči dodavatelům z bankovního účtu).

3 Analytická část

Analytická část práce je zaměřena na podnikatelské subjekty, kteří mají stejný předmět podnikání. Jedná se o subjekty, které provozují truhlářství. Je zde představena společnost DBH s.r.o., která se řadí mezi kapitálové obchodní společnosti. Naopak druhým subjektem je podnikatel, který se řadí mezi osoby samostatně výdělečně činné, ale provozuje stejnou podnikatelskou činnost, jako obchodní společnost. V první řadě jsou podniky srovnávány dle jejich právní formy podnikání, dále dle majetkové a kapitálové struktury

Z hlediska majetkové struktury byly podniky srovnány podle jednotlivých položek aktiv v rozvaze. Jedná se především o dlouhodobý majetek, který podniky využívají k podnikání, dále pak oběžná aktiva, do kterých spadají zásoby, krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Všechny údaje jsou využity z finančních výkazů každého subjektu.

Dle kapitálové struktury byly podniky srovnány naopak dle jednotlivých položek pasiv v rozvaze, které stojí na pravé straně rozvahy. V pasivech se nachází vlastní kapitál a cizí zdroje. Vlastní kapitál slouží k tzv. samofinancování, naopak cizí zdroje podnik využívá např. ve formě bankovních úvěrů apod. Opět veškeré údaje, které jsou obsaženy v jednotlivých tabulkách, jsou získány z finančních výkazů každého subjektu.

V neposlední řadě jsou představeny některé ukazatele aktivity pro zohlednění toho, jakým způsobem daný podnik je schopen využívat jednotlivý typ majetku a zásob.

3.1 Charakteristika podniků

Tato podkapitola představuje jednotlivé podnikatelské subjekty. Jedná se o fyzickou a právnickou osobu, které mají stejný předmět podnikání. Jako první je představena obchodní společnost DBH s.r.o. Na trhu působí od roku 1991 a řadí se mezi české výrobce interiérového nábytku a nyní i realizuje dřevostavby na klíč v České republice. Tento typ podniku se řadí mezi kapitálové obchodní společnosti, u kterých je povinnost vložit prvotní základní kapitál. Jejimi zakladateli může být jak fyzická, tak právnická osoba. Druhý subjekt, který provozuje truhlářství, je podnikatel, která patří mezi tzv. osoby samostatně výdělečně činné. Již je patrné, že oba subjekty mají jinou právní formu podnikání.

Společnost DBH s.r.o.

Společnost byla založena v roce 1991 jako společnost s ručením omezeným. Synek (2002, st. 75) uvádí, že společnost s ručením se řadí mezi kapitálové společnosti, který může být založena fyzickými i právnickými osobami.

Společnost DBH s.r.o., se sídlem v Doksanech u Roudnice nad Labem, se specializuje na výrobu interiérového nábytku na míru. Patří k hlavním dodavatelům dřevěných obložek pro firmu Antinari Roudnice nad Labem, dále pak dřevěných součástí a nábytku. V poslední době se podnik specializuje zejména na kompletní realizaci

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

interiéru na klíč (dveře, okna, vestavěné skříně, podlahy, kuchyňské linky, nábytek) včetně montáže.

Společnost v minulých letech na základě dlouhodobého kontraktu realizovala dřevostavby na klíč pro španělskou firmu MENE3000 SL. Na základě nabytých zkušeností se spojila s předními firmami, které se zabývají výstavbou a technologiemi dřevostaveb a po úspěšné certifikaci jejich systému začala s výstavbou dřevostaveb v České republice. DBH s.r.o. jsou rodinnou firmou a chce jít cestou cenově přijatelných dřevostaveb i interiérového nábytku ve vysoké kvalitě provedení. Důraz klade na využití nových a kvalitních technologií, na poskytnutí uceleného servisu. Jejím cílem se podílet se na rozvoji dřevostaveb na českém trhu. V současné době probíhá přijetí společnosti do ADMD (asociace dodavatelů montovaných domů).

Mezi sortiment společnosti patří především:

- vestavěné skříně, kuchyně,
- interiérové a vchodové dveře,
- obložkové zárubně,
- schody, interiérový i venkovní nábytek, pergoly, altány apod.

Základní identifikační údaje společnosti:

Obchodní jméno: DBH s.r.o.

Datum zápisu: 7. října 1991

Sídlo: Doksany, PSČ 411 82

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání: truhlářství, podlahářství

Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

Způsob jednání: Jednatel jedná jménem společnosti samostatně. Podepisování společnosti se děje tak, že k napsané nebo vytištěné firmě společnosti připojí jednatel svůj podpis

Společníci: Leoš Dvořáček

Vklad: 60 000,- Kč, **Splaceno:** 100 %, **Obchodní podíl:** 60 %

Petra Dvořáčková

Vklad: 40 000,- Kč, **Splaceno:** 100 %, **Obchodní podíl:** 40 %

Základní kapitál: 100 000,- Kč

Truhlářství podnikatele

Truhlářství, které provozuje fyzická osoba, se řadí dle své právní formy podnikání mezi podniky jednotlivce. Oproti obchodním společnostem se podnik jednotlivce liší v tom, že je ve vlastnictví jedné osoby, především fyzické.

Synek (2002, st. 73) definuje podnik jednotlivce jako podnik, který je vlastněn jednou osobou (fyzickou). Pro podnikání v menším rozsahu má tento podnik dvě hlavní výhody (k jeho založení stačí i menší kapitál a jeho regulace ze strany státu je minimální). Hlavními nevýhodami je obtížný přístup ke kapitálu, neomezené ručení za dluhy společnosti a omezená životnost firmy daná délkou života majitele. Podniky jednotlivce mají obvykle formu živnosti.

Základní údaje podnikatele uvedené v živnostenském rejstříku:

Jméno a příjmení: Radek Karel
Občanství: Česká republika
Sídlo: Roudnice nad Labem, 413 01
Předmět podnikání: Truhlářství, podlahářství
Druh živnosti: Ohlašovací řemeslná
vznik oprávnění: 10. 1. 2007

Doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou

Podnikatel provozuje svou podnikatelskou činnost již od roku 2007. Zabývá se především výrobou veškerého interiérového nábytku na míru a jeho případné montáže. Ke své činnosti podnikatel využívá především dlouhodobý majetek ve formě strojů potřebných k výrobě nábytku. Podnikatel si z důvodu své finanční situace nemůže dovolit žádné zaměstnance, proto své činnosti se věnuje sám. Tímto nemá žádné závazky.

3.1.1 Právní forma podnikání

Podnikatelské subjekty jsou v první řadě srovnávány dle jejich právní formy podnikání. Společnost DBH s.r.o., jak již bylo několikrát zmíněno, patří mezi kapitálové obchodní společnosti. Dle Hyršlové a Klečky (2010, st. 20) je základním znakem kapitálových obchodních společností povinnost vytvářet tzv. základní kapitál zákonem stanovené výši. Charakteristickým rysem je kapitálová účast společníků.

Dále uvádějí, že společnost s ručením omezením odpovídá za své závazky celým svým majetkem. Společníci ručí společně a nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků. Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada, do její působnosti patří např. rozdělování zisku, schvalování stanov a jejich změn, rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy, rozhodování o zvyšování či snižování základního kapitálu, jmenování, odvolávání a odměňování statutárních orgánů apod.

Podnikání jednotlivců formou živnosti je nejjednodušší formou podnikání (Hyřlová, Klečka, 2010, st. 18). Živnost je chápána jako soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem. Mezi nevýhody tohoto podnikání patří např. to, že podnikatel má obtížný přístup ke kapitálu. Naopak mezi výhody tohoto podnikání patří např., že k založení stačí malý kapitál a jeho regulace ze strany státu je minimální. Srovnání právních forem podnikání znázorňuje následující tabulka.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Tabulka 1 Srovnání právních forem podnikání

	PODNIKATEL (živnost)	DBH s.r.o. (obchodní spol.)
Počet zakladatelů	Jedna osoba	2 společníci
Ručení	Neomezené	omezené
Počáteční kapitál	Nebyl stanoven	100 000 Kč
Řízení podniku	Řídí sám podnikatel	Řídí zákonem předepsané orgány
Účast na zisku	Patří podnikateli	rozhodnutí valné hromady

Zdroj: Hyršlová, Klečka (2010, st. 23).

Tabulka znázorňuje srovnání právních forem podnikání. U počtu zakladatelů se jedná o určení počtu osob, které podnik mohou založit. Podnik jednotlivce zakládá sám podnikatel, kdežto obchodní společnosti DBH s.r.o. byla založena dvěma osobami. Živnostníci ručí neomezeně veškerým svým majetkem. U obchodní společnosti je naopak ručení omezené, tzn., že neručí osobním majetkem, ale mohou přijít o svůj vklad do společnosti. Počáteční kapitál u podniku jednotlivce není stanoven, je teda pouze na podnikateli, zda si do svého prvotního podnikání vloží určitou část peněžních prostředků. Naopak společnost s ručením omezeným má povinnost složit prvotní základní kapitál. Do roku 2014 byla povinnost složit vklad ve výši minimálně 200 000 Kč, nyní od roku 2014 se skládá základní kapitál v částce 1 Kč. Podnikatel svůj podnik řídí sám, naopak obchodní společnost řídí předepsané orgány společnosti. Zisk, který podnikatel vytvoří, patří pouze jemu. O zisku ve společnosti s ručením omezeným rozhoduje valná hromada.

3.1.2 Majetková struktura společnosti DBH s.r.o.

Tato podkapitola je zaměřena na rozbor majetkové struktury společnosti DBH s.r.o., v jednotlivých letech ke dni 31. 12. daného roku.

Následující tabulka znázorňuje majetkovou strukturu společnosti DBH s.r.o. za období 2009 – 2012.

Tabulka 2 Majetková struktura společnosti DBH s.r.o. v tis. Kč

Označ.	AKTIVA	2009	2010	2011	2012
	AKTIVA CELKEM	1 690	2 434	2 434	2 590
B.	Dlouhodobý majetek	344	100	100	819
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	344	100	100	819

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

C.	Oběžná aktiva	1 335	2 326	2 326	1 758
C. I.	Zásoby	445	822	326	50
C. III.	Krátkodobé pohledávky	152	163	622	1 463
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	739	2 336	1 335	246
D. I.	Časové rozlišení	11	8	8	13

Zdroj: vlastní zpracování dle finančních výkazů podniku

Tabulka znázorňuje majetkovou strukturu v letech 2009 – 2012 ke dni 31. 12. společnosti DBH s.r.o. V majetkové struktuře jsou znázorněny hodnoty dlouhodobého hmotného majetku a oběžných aktiv. Jedná se tedy o dlouhodobá a oběžná aktiva.

Dlouhodobý hmotný majetek:

Dlouhodobý hmotný majetek se během 4 let výrazně měnil. V počátku sledovaného období (tedy rok 2009) byl dlouhodobý majetek hmotný vyčíslen na 344 tis. Kč. Od toho roku nastal pokles dlouhodobého majetku na 100 tis. Kč (rok 2010 – 2011). Tento pokles byl způsoben vyřazením a rozprodáním nepotřebného nebo zastaralého dlouhodobého majetku. Vysoký nárůst pak nastal v roce 2012, kdy společnost nakoupila nový dlouhodobý hmotný majetek ve výši 719 tis. Kč, tedy hodnota vzrostla na 819 tis. Kč. Tento nárůst byl způsobem nákupem moderních technologií potřebných k výrobě moderního nábytku, jednalo se o nákup nové pily v hodnotě 719 tis. Kč.

Nakoupený dlouhodobý hmotný majetek podnik oceňuje pořizovací cenou sníženou o oprávkou a zaúčtovanou ztrátou ze snížení hodnoty. Ocenění dlouhodobého majetku vytvořeného vlastní činností zahrnuje přímé náklady, nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením majetku vlastní činností (výrobní režie), popřípadě nepřímé náklady správního charakteru, pokud vytvoření majetku přesahuje období jednoho účetního období. Podnik pořizovací cenu dlouhodobého hmotného majetku odepisuje shodně s daňovými odpisy a rovnoměrně ho odepisuje.

Oběžná aktiva:

Společnost využívá oběžná aktiva ve formě zásob, krátkodobých pohledávek, krátkodobého finančního majetku a časového rozlišení. Celková oběžná aktiva se během sledovaných let přibližně měnila o 1 mil. Kč. Nejvíce oběžných aktiv měla společnost v roce 2010 a 2011, kdy celková výše oběžných aktiv byla vyčíslena na 2 326 tis. Kč. Tyto změny byly způsobeny zvýšením krátkodobého finančního majetku, které společnost vlastní.

Zásoby, které podnik využívá k výrobě, zůstávají na skladě. Nejvíce zásob měl podnik v roce 2010, kdy výše zásob byla v hodnotě 822 tis. Kč. Tento fakt byl způsobem nákupem velkého množství zásob k výrobě daných zakázek a snížením ceny materiálu o méně než polovinu původní ceny u dodavatele. Do zásob podnik řadí především zbytky materiálu potřebných k výrobě dřevěného nábytku, ale i potřebný materiál k výrobě dřevostaveb. Pokud ke své činnosti využívá především zásoby nakupované, které jsou oceňovány pořizovací cenou, která zahrnuje cenu pořízení a vedlejší

pořizovací náklady – zejména celní poplatky, dopravné a skladovací poplatky, provize, pojistné a skonto. Zásoby vytvořené vlastní činností podnik oceňuje vlastními náklady, které zahrnují přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě i část nepřímých nákladů, která se vztahuje k výrobě nebo k jiné činnosti.

Krátkodobé pohledávky výrazně vzrostly v roce 2011 a 2012. V roce 2011 byla výše krátkodobých pohledávek více než 600 tis. Kč. Naopak v roce 2012 hodnota těchto krátkodobých pohledávek byla více než 1 mil. Kč. Bylo to způsobeno prodloužením doby splatnosti vystavených faktur zákazníkům za poskytnuté služby a tím nárůst pohledávek za toto sledované období. Všechny tyto pohledávky má podnik vůči odběratelům za dodávku výrobku. Za všechny výrobky podnik vystaví fakturu se splatností do 30 dní a v roce 2011 – 2012 byla doba splatnosti prodloužena na 90 dní z důvodu konkurenčního tlaku. Pohledávky při jejich vzniku jsou oceňovány jmenovitou hodnotou, následně sniženu o příslušné opravné položky k pochybným a nedobytným částkám.

Krátkodobý finanční majetek postupně od roku 2010 výrazně klesl. Z celkové částky 2 336 tis. Kč (rok 2010) klesla hodnota krátkodobého finančního majetku v roce 2012 na částku 246 tis. Kč. Mezi krátkodobý finanční majetek se řadí především cenné papíry k obchodování, které jsou drženy za účelem provádění transakcí na veřejném trhu s cílem dosahovat zisk z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu, a dlužné cenné papíry se splatností do jednoho roku, které chce podnik držet do jejich splatnosti (Hyršlová, Klečka, 2010, st. 43).

3.1.3 Majetková struktura podnikatele

Tato podkapitola se zabývá majetkovou strukturou podnikatele a její rozbor za sledované období 2009 – 2012 vždy ke dni 31. 12. daného roku.

Následující tabulka poukazuje na majetkovou strukturu podnikatele za období 2009 – 2012 vždy ke dni 31. 12. daného roku.

Tabulka 3 Majetková struktura podnikatele v Kč

Označ.	AKTIVA	2009	2010	2011	2012
	AKTIVA CELKEM	38 250	52 876	63 537	76 707
B.	Dlouhodobý majetek	28 250	49 876	56 287	61 287
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	28 250	49 876	56 287	61 287
C.	Oběžná aktiva	10 000	3 000	7 250	15 420
C. I.	Zásoby	10 000	3 000	7 250	15 420
C. III.	Krátkodobé pohledávky	0	0	0	0
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

D. I.	Časové rozlišení	0	0	0	0
-------	------------------	---	---	---	---

Zdroj: vlastní zpracování dle finančních výkazů podniku

Tabulka znázorňuje majetkovou strukturu podnikatele za sledované období 2009 – 2012. V majetkové struktuře jsou znázorněny hodnoty pouze dlouhodobého hmotného majetku a zásob.

Dlouhodobý hmotný majetek podnikatel využívá ke své výrobě interiérového nábytku. Jeho hodnota se postupně zvyšovala, přičemž nejmenší hodnotu dlouhodobého hmotného majetku měl podnikatel v roce 2009, kdy vlastnil majetek v celkové hodnotě 28 250 Kč. Bylo to také způsobeno tím, že podnikatel neměl dostatečné finanční prostředky k nákupu nového dlouhodobého majetku. Nejvyšší hodnota využívaného majetku byla v roce 2012, a to více než 61 000 Kč. Postupem času podnikatel nakupoval nové vybavení s novými technologiemi a tím dospěl k vyšším zakázkám.

Zásoby měl podnikatel přijatelné k počtu zakázek. Nejvíce zásob bylo zaznamenáno v roce 2012, kdy hodnota byla vyčíslena na 15 420 Kč. V tom samém roce byla i celková hodnota aktiv v podstatně vyšší, než v předchozích letech. Byl to důsledek zvýšeného zájmu o výrobu interiérového nábytku.

3.1.4 Kapitálová struktura společnosti DBH s.r.o.

Tato podkapitola je zaměřena na rozbor kapitálové struktury společnosti DBH s.r.o. v jednotlivých letech ke dni 31. 12. daného roku.

Následující tabulka znázorňuje kapitálovou strukturu společnosti DBH s.r.o. za období 2009 – 2012.

Tabulka 4 Kapitálová struktura společnosti DBH s.r.o. v tis. Kč

Označ.	PASIVA	2009	2010	2011	2012
	PASIVA CELKEM	1 690	2 434	2 434	2 590
A.	Vlastní kapitál	1 185	1 302	1 283	1 404
A.I.	Základní kapitál	100	100	100	100
A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	10	10	10	10
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	947	790	780	1 148
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	128	392	392	146

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

B.	Cizí zdroje	505	1 132	1 151	1 186
B.III.	Krátkodobé závazky	505	1 132	1 151	1 186

Zdroj: vlastní zpracování dle finančních výkazů podniku

Tabulka znázorňuje kapitálovou strukturu společnosti DBH s.r.o. za sledované období 2009 – 2012. Kapitálová struktura je členěna na vlastní kapitál a cizí zdroje.

Vlastní kapitál:

Vlastní kapitál společnosti se během sledovaného období výrazně nelišil. Jedná se o rozdíly v několika deseti tisících korun českých. Nejvyšší hodnotu vlastního kapitálu měl podnik v roce 2012, přesně 1 404 tis. Kč. Vlastní kapitál je tvořen základním kapitálem, rezervními fondy, výsledkem hospodaření. **Základní kapitál** společnost během několika let po sobě neměnila, celková výše základního kapitálu byla při založení společnosti stanovena na 100 tis. Kč. Nárůst vlastního kapitálu byl způsobem dosažením vyšších zisků a počtu vyrobených výrobků. Vlastní kapitál tedy představuje finanční zdroje, které byly vloženy do podniku vlastníky

Společnost vytváří **rezervní fond** ve výši 10 % základního kapitálu společnosti, tj. 10 000 Kč. Rezervní fond je vytvořen z čistého zisku vykázaného v řádné účetní závěrce za rok, v němž společnost poprvé čistý zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 10 % z čistého zisku, avšak ne více než 5 % hodnoty základního kapitálu. Rezervní fond je tedy po celou dobu sledovaného období stejný, tudíž 10 000 Kč.

Cizí zdroje:

Společnost využívá vedle vlastního kapitálu i cizí zdroje v podobě krátkodobých závazků.

Krátkodobé závazky znamenají povinnost podniku postoupit své ekonomické prospěchy, tzn., že dojde ke snížení prostředků, představujících pro podnik ekonomický prospěch (Hyršlová, Klečka, 2010 st. 52). Krátkodobé závazky jsou splatné v podstatě do 1 roku. Z tabulky je zaznamenán nárůst krátkodobých závazků od roku 2009 do roku 2012. Společnost měla nejvíce krátkodobých závazků v roce 2012, které činily 1 186 tis. Kč. Jedná se především o závazky vůči zaměstnancům, vůči státu nebo krátkodobé bankovní úvěry.

3.1.5 Kapitálová struktura podnikatele

Tato podkapitola se týká rozboru celé kapitálové struktury podnikatele za sledované období 2009 – 2012 vždy ke dni 31. 12. daného roku.

Následující tabulka znázorňuje kapitálovou strukturu podnikatele v období 2009 – 2012.

Tabulka 5 Kapitálová struktura podnikatele v Kč

Označ.	PASIVA	2009	2010	2011	2012
	PASIVA CELKEM	38 250	52 876	63 537	76 707

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

A.	Vlastní kapitál	38 250	52 876	63 537	76 707
A.I.	Základní kapitál	14 670	38 676	13 566	19 790
A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	0	0	0	0
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	0	0	0	0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	23 580	14 200	49 971	56 917
B.	Cizí zdroje	0	0	0	0
B.III.	Krátkodobé závazky	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle finančních výkazů podniku

Tabulka znázorňuje kapitálovou strukturu podnikatele za sledované období 2009 – 2012. Kapitálová struktura je členěna na vlastní kapitál a cizí zdroje, přičemž podnikatel využívá ke své činnosti pouze vlastní kapitál.

Celková hodnota pasiv od roku 2009 mírně roste. Jedná se přibližně o pár desítek tisíc korun za rok. Během své činnosti v jednotlivých letech dosahoval podnikatel výsledku hospodaření v podobě zisku. Nejméně podnikatel dosáhl zisku v roce 2010, kdy výše zisku činila pouhých 14 200 Kč. Je to způsobeno tím, že podnikatel měl celkově menší množství zakázek a tím dosahoval menších zisků. Jeho příjmy v tomto roce činily pouhých 71 000 Kč a veškeré výdaje činily 56 800 Kč. Můžeme říci, že pro podnikatele byl celkově rok 2010 kritický z pohledu kapitálové struktury.

Tím, že podnikatel nepůsobí jako obchodní společnost, nemá povinnost tvořit rezervní fondy. Ke své činnosti nevyužívá ani cizí zdroje, veškeré jeho financování provádí z vlastních zdrojů, jedná se především o financování ze zisku podnikatele.

3.1.6 Závěry k majetkové a kapitálové struktuře

Byla představena majetková a kapitálová struktura společnosti DBH s.r.o., a podnikatele ve sledovaném období 2009 – 2012 vždy ke dni 31. 12. daného roku. U obou subjektů byl zaznamenán nárůst i pokles jednotlivých složek aktiv i pasiv.

V roce 2012 měl podnik DBH s.r.o. výši **dlouhodobého hmotného majetku** v celkové hodnotě 819 tis. Kč, podnikatel pouze 61 287 Kč. Je to způsobeno tím, že celková výše zakázek u obchodní společnosti je výrazně vyšší, především působí po celé České republice, podnikatel se zaměřuje spíše na nejbližší region svého působení. Samozřejmě obchodní společnost vykazuje vyšší zisky díky vyššímu počtu zákazníků a zakázek, tím pádem má možnost pořizovat nové vybavení častěji, než tomu tak je u podnikatele, u kterého jsou měsíční zisky minimální. Je zde základní otázka, proč má podnik DBH s.r.o. větší hodnotu dlouhodobého hmotného majetku? Je to tím, že společnost

vynaložila množství peněz do zlepšení svého vybavení, využívá moderní technologie, tím dokáže zvýšit a zlepšit samotnou výrobní činnost a tím v neposlední řadě zvyšuje samotné zisky oproti podnikateli, který musí respektovat svou finanční situaci a pozvolna zvyšovat svou hodnotu dlouhodobého hmotného majetku, pokud má dostatek vlastního kapitálu.

Oběžná aktiva jsou u obchodní společnosti vyčíslena na 1 335 tis. Kč, u podnikatele pouze 10 tis. Kč. Do oběžných aktiv se řadí především zásoby, krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Z majetkové struktury je patrné, že podnikatel má zaznamenané pouze zásoby, kdežto obchodní společnost má ve sledovaném období pohledávky vůči odběratelům a vlastní krátkodobý finanční majetek. Vystává otázka, proč nemá podnikatel žádné pohledávky? Je to z toho důvodu, že výrobek, který podnikatel vytvoří, okamžitě prodá konečným zákazníkům a zákazník za vyrobený produkt zaplatí v hotovosti. Pokud obchodní společnost svou vlastní činností vyrobí určitý typ výrobku, vystaví svému zákazníkovi fakturu s určitou dobou splatnosti a zákazník není povinen platit požadovanou částku na místě. Tím se i zvyšuje zájem o tuto službu a samotného výrobce.

U obchodní společnosti byla **celková pasiva** vyčíslena v milionech Kč, u podnikatele se pohybujeme pouze v desítkách tisíc korun českých. Společnost DBH s.r.o. má povinnost vytvářet rezervní fond ve výši 10 000 Kč, podnikatel tím, že nepůsobí jako obchodní společnost, nemá povinnost tvořit rezervní fond.

Vlastní kapitál společnosti se během sledovaného období výrazně nelišil. Jedná se o rozdíly v několika deseti tisících korun českých. Nejvyšší hodnotu vlastního kapitálu měl podnik DBH s.r.o. v roce 2012, přesně 1 404 tis. Kč. Vlastní kapitál je tvořen základním kapitálem, rezervními fondy, výsledkem hospodaření. **Základní kapitál** společnost během několika let po sobě neměnila, celková výše základního kapitálu byla při založení společnosti stanovena na 100 tis. Kč. Nárůst vlastního kapitálu byl způsobem dosažením vyšších zisků a počtu vyrobených výrobků. Vlastní kapitál tedy představuje finanční zdroje, které byly vloženy do podniku vlastníky.

Podnikatel svou činnost financuje jen z vlastních zdrojů oproti obchodní společnosti. Proto v rozvaze nejsou uvedeny cizí zdroje, oproti obchodní společnosti, u které se postupně zvyšovaly a dosahovaly od roku 2010 více než 1 mil. Kč.

Jednotlivé složky aktiv i pasiv se liší s ohledem na právní formu podnikání a velikosti podniku. Pokud bychom měli shrnout majetkové i kapitálové struktury obou podnikatelských subjektů za celé sledované období 2009 – 2012, obchodní společnost DBH s.r.o. vykazovala vyšší položky aktiv i pasiv, než tomu tak bylo u podnikatele. Může to být z toho důvodu, že obchodní společnosti působí na trhu již více než 20 let a jejich kontakty s klienty jsou na vyšší úrovni, než u podnikatele, který má kontakty s klienty zatím minimální. Je to i z hlediska využití majetku, obchodní společnost využívá k výrobě nové moderní technologie a postupně rozšiřuje svoji hodnotu dlouhodobého majetku, tím se celková úroveň výroby posouvá směrem dopředu.

4 Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na majetek podniku a jeho strukturu. Jednalo se především o srovnání dvou podniků dle jejich právní formy podnikání, velikosti majetkové a kapitálové struktury. Samotná práce byla rozdělena na teoreticko-metodologickou část, ve které byly popsány základní pojmy z teorie zabývající se majetkem, dále pak na analytickou část, ve které byly představeny dva podniky a jejich majetkové a kapitálové struktury a následné srovnání.

Cílem bakalářské práce bylo poukázat na odlišnosti majetkové a kapitálové struktury dvou různých právních forem podnikání se shodným předmětem podnikání za sledované období 2009 – 2012. K tomu byly vybrány podnikatelské subjekty, které se zabývají výrobou stejného sortimentu nábytku, pouze jsou odlišné svou velikostí, právní formou podnikání, organizační strukturou a především majetkovou a kapitálovou strukturou. Podniky byly srovnány dle jejich právní formy podnikání, u kterých byly značné rozdíly, např. v základním kapitálu, ručení apod. Z hlediska majetkové struktury byly podniky porovnány podle využití a výše dlouhodobého a oběžného majetku. Kapitálová struktura naopak poukázala na to, jakým způsobem podnik svá aktiva financuje a jaká je celková výše jednotlivých položek pasiv u obou podniků. K dosažení tohoto cíle byly nápomocny finanční výkazy jednotlivých podniků za sledované období, následně vyhodnocení dosažených výsledků a udělení doporučení podnikům do budoucna.

Samotná analytická část práce byla zaměřena na dva podniky, které mají stejný předmět podnikání, ale rozdílnou právní formu. Podniky, zabývající se truhlářstvím, byly následně srovnány dle jejich právní formy podnikání a bylo poukázáno, v čem se tyto podniky liší, např. v tvorbě rezervního fondu, základním kapitálu nebo ručení apod., a dle majetkové a kapitálové struktury a jejich velikosti. K tomuto srovnání posloužily finanční výkazy jednotlivých podniků za období 2009 – 2012. Majetková struktura porovnávala jednotlivé položky aktiv, především tedy dlouhodobý majetek, který podnik vlastní a vyžívá, a oběžná aktiva, do kterých spadají zásoby, pohledávky, popř. finanční prostředky. Naopak kapitálová struktura porovnávala jednotlivé položky pasiv, které podnik ve svém sledovaném období využil. Jednalo se především o vlastní kapitál, který podnik získával z vlastních zdrojů (např. ze zisku), nebo cizí zdroje, které slouží v případě, kdy podnik nemá dostatek vlastních finančních zdrojů k financování jednotlivých složek majetku.

V prvé řadě byly podnikatelské subjekty porovnány dle jejich právní formy podnikání. Společnost DBH s.r.o. se řadí mezi kapitálové obchodní společnosti, u které je povinnost složit základní kapitál. Podnikatel, který svou činnost provozuje na základě živnostenského oprávnění, se řadí mezi podniky jednotlivce a nemá povinnost základní kapitál vkládat. Jakými základními znaky se odlišily tyto dvě právní formy? Především se jednalo o počet zakladatelů podniku, ručením, počátečním kapitálem, řízením nebo účastí na zisku. Podnik jednotlivce byl založen sám podnikatelem, kdežto obchodní společnost byla založena dvěma osobami sepsáním společenské smlouvy. Živnostník (podnikatel) ručí neomezeně veškerým svým majetkem, kdežto obchodní společnost má ručení omezené. Počáteční kapitál u podniku jednotlivce nebyl stanoven, v prvotní fázi zahájení své činnosti záleželo pouze na podnikateli, zda vloží počáteční kapitál,

či nikoliv. U společnosti DBH s.r.o. byl základní kapitál dle společenské smlouvy stanoven na 100 000 Kč a postupem času nebyl snižován ani navyšován. U řízení podniku byly zjištěny také značné rozdíly. U podnikatele je to jednoduché, záleží pouze na něm, naopak obchodní společnost řídí zákonem předepsaný orgán, tedy valná hromada. Ta konkrétně rozhoduje o rozdělení obchodního podílu, o převodu částí obchodního podílu na nové nabyvatele, o odvolání jednatele, o jmenování jednatelů a o změně zakladatelského dokumentu. Opět u zisku, který podniky vytvoří, jsou značné rozdíly. Podnikatel si svůj zisk rozdělí a využije dle svého uvážení, u obchodní společnosti závisí na rozhodnutí valné hromady.

Podniky byly následně srovnány z hlediska majetkové struktury a jednotlivých položek aktiv za období 2009 – 2012. Z pohledu dlouhodobého majetku byla výše těchto aktiv jednoznačná. Obchodní společnost vykazovala za celé sledované období výrazně vyšší hodnoty dlouhodobého majetku, než podnikatel. Rozdíl byl mezi spol. DBH s.r.o. a podnikatelem o více než 700 tis. Kč větší. Důvodem toho rozdílu bylo především větší množství přijatých zakázek na výrobu u obchodní společnosti, tím také dosažením vyšších zisků a možnost nakoupení co nejdříve nové výrobní vybavení s moderními technologiemi. Podnikatel ke své výrobě využíval pouze stroje, které byly k jeho finanční situaci dostupné. U oběžných aktiv byla situace stejná. Opět společnost DBH s.r.o. se vykazovala vyššími položkami oběžných aktiv, než podnikatel. Především se jednalo o množství zásob, které uchovávala na skladě. Za celé období měla výši oběžných aktiv více než 1 mil. Kč, podnikatel za toto období takové výše nedosáhl. Nastává tedy otázka, z jakého důvodu tak podnikatel této výši nedosáhl? Odpověď je velice jednoduchá. Pokud podnikatel přijme zakázku u klienta, objedná přesné množství materiálu, které potřebuje k výrobě. Jakmile podnikateli materiál dorazí od dodavatele, okamžitě ho spotřebuje a následně vydá zákazníkovi. Co se týká pohledávek, obchodní společnost každým rokem měla určitou výši pohledávek. Jednalo se především o pohledávky vůči odběratelům, kterým po zhotovení zakázky vystavil fakturu s dobou splatností převážně 30ti dnů, podnikatel za své výrobky požadoval platbu v hotovosti. Už tento způsob platby může znamenat pro podnikatele určité riziko. Většina zákazníků v dnešní době požaduje tento způsob platby, proto může nastat situace, že zákazník se obrátí na jiného výrobce nabízející tuto možnost platby a podnikatel zakázku nezíská.

Co se týká pasiv. Oba podnikatelské subjekty vykazovaly určitou výši celkových pasiv za sledované období 2009 – 2012. Společnost DBH s.r.o. měla pasiva vyčíslena v milionech Kč, podnikatel této výše za celé sledované období nedosáhl, pohyboval se pouze v desítkách tisíc korun českých. Podnik DBH s.r.o. měl stanoven dle společenské smlouvy výši základního kapitálu 100 000 Kč, který se během sledovaného období žádným způsobem nenavyšoval nebo nesnižoval. Podnikatel z důvodu, že nepůsobí jako obchodní společnost, neměl povinnost složit základní kapitál, záleželo pouze na něm. Nárůst vlastního kapitálu u obchodní společnosti i u podnikatele se během celého období měnil. Byl to důsledek zvýšeného množství přijatých zakázek v daném roce, tím i zvýšení zisků. Bylo zjištěno, že podnikatel svůj majetek financuje pouze z vlastních zdrojů, nevyužívá ke své činnosti žádné cizí zdroje, tedy úvěry nebo leasing. Naopak obchodní společnost nejen že svá aktiva financuje z vlastních zdrojů (převážně ze zisku), využívá i cizí zdroje ke své činnosti. Ty nejvíce vzrostly v roce 2010 na více než 1 mil. Kč.

Jednotlivé složky aktiv i pasiv se lišily s ohledem na právní formu podnikání a velikosti podniku. Pokud shrneme majetkové i kapitálové struktury obou podniků, obchodní společnost vykazovala vyššími položkami aktiv i pasiv než podnikatel. Důvodů může být hned několik. Např. společnost DBH působí na trhu více než 20 let, proto je zde samozřejmostí, že její kontakty se zákazníky a celková velikost podniku je na vyšší úrovni než má podnikatel. Dále nákupní a prodejní cena u jednotlivých dodavatelů. Obchodní společnost má smluvní partnerské vztahy se svými dodavateli, proto veškerý materiál nakupuje za velkoobchodní ceny, podnikatel veškerý materiál nakupuje pouze jako fyzická osoba za ceny, které jsou pro všechny zákazníky stejné. Další důvody se týkají využití moderních technologií ve výrobě a mnoho dalších.

Podnikateli je proto doporučeno zaměřit se na jeho majetkovou i kapitálovou strukturu a postupně ji rozšiřovat. Především u majetkové struktury se jedná o investování finančních prostředků do nového a moderního vybavení dílny. Dále pak zvyšování konkurenceschopnosti do budoucna a zvyšování výroby. K tomuto rozšiřování jsou potřeba finanční prostředky, které lze získat v podobě úvěru nebo leasingu. Celkově by se měl podnikatel zamyslet nad možnou existencí svého působení do budoucna. Pokud bude podnikatel vykazovat takové zisky, které uskutečnil za sledované období, nemá možnost rozšiřovat svou majetkovou strukturu ani přemýšlet nad založení obchodní společnosti. Optimálním řešením pro podnikatele, je nabídnout své služby např. kuchyňským studiím působící po celé České republice a navrhnout určitou smluvní spolupráci a získat větší klientelu. Pokud by toto řešení získalo úspěch, postupně podnikatel může najmout zaměstnance, zvýšit výrobu, změnit sortiment a provozovat svou činnost s větším důrazem a lepšími výsledky. Obchodní společnosti je doporučeno zaměřit se na snižování hodnot cizích zdrojů a využívat více financování svých aktiv s využitím vlastního kapitálu.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

LITERATURA

Monografie

ČIŽINSKÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 204 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3158-2.

HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. *Finance podniku*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.

HYRŠLOVÁ, Jaroslava a Jiří KLEČKA. *Ekonomika podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2010, 346 s., [9] s. obr. příl. ISBN 978-80-86730-54-7.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2001, xvi, 367 s. ISBN 80-717-9529-1.

NOVOTNÝ, Pavel. *Základy účetnictví: základní kurz*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2007, 235 s. Edice učebních textů. Finance. ISBN 978-808-6730-080.

PEŠKOVÁ, Radka a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2012, 250 s. ISBN 978-80-86730-89-9.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xxv, 445 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-336-3.

SYNEK, Miloslav. *Podniková ekonomika*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002, xxv, 479 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-717-9736-7.

SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011, 471 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.

ŠIMAN, Josef a Petr PETERA. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2010, 192 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-117-8.

ŠVARCOVÁ, Jena. *Ekonomie: stručný přehled : teorie a praxe aktuálně a v souvislostech*. Zlín: CEED, 2007, 295 s. ISBN 978-80-903433-4-4.

VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 1999, 324 s. ISBN 80-861-1921-1.

VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. *Podniková ekonomika*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 570 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4372-1.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Příloha č. 1 – Výkaz zisků a ztrát spol. DBH s.r.o.

	2009	2010	2011	2012
Tržby za prodej zboží	142	142	37	21
Náklady vynaložené na prodané zboží	125	125	330	5
Obchodní marže	28	28	293	9.230
Výkony	6.628	6.628	6.766	7.242
Výkonová spotřeba	5.557	5.557	5.090	2.004
Přidaná hodnota	1.079	1.079	1.382	1.484
Osobní náklady	585	585	745	19
Daně a poplatky	5	5	11	186
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	230	230	130	52
Ostatní provozní výnosy	268	268	0	0
Ostatní provozní náklady	327	327	59	90
Provozní výsledek hospodaření	301	301	439	278
Nákladové úroky	44	44	21	71
Ostatní finanční výnosy	1	1	0	0
Ostatní finanční náklady	90	90	25	38
Finanční výsledek hospodaření	- 133	-133	-47	-109

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Daň z příjmu za běžnou činnost	39	39	0	23
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	128	225	392	146
Výsledek hospodaření za účetní období	128	128	392	146
Výsledek hospodaření před zdaněním	168	168	392	169

Příloha č. 2 – Přehled o příjmech a výdajích podnikatele

	2009	2010	2011	2012
Příjmy	58.950	71.000	249.853	284.584
Výdaje	35.370	56.800	199.882	227.667